جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

معاونت برنامه ریزی و توسعه منابع

مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری

شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی
وزارت آموزش و پرورش
سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

بهار ۱۴۰۲

فهرست

بخش اول

تعاریف، اهداف و سیاست‌ها

مقدمه

برنامۀ توسعۀ سنواتی و ساماندهی عوامل آموزشی آموزش و پرورش در سال تحصیلی«۱۴۰۳-۱۴۰۲»، با توجه به سیاست‌های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش، ابلاغی مقام معظم رهبری، اهداف و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، خط‌مشی‌های جدید وزارت آموزش و پرورش، مبتنی بر نقشۀ راه سند تحول بنیادین، بیانیه گام دوم،سند تحول دولت مردمی، سند انتظار دولت وسایر اسناد فرادستی و به منظور مدیریت بهینۀ منابع انسانی (موضوع بندهای ۵/۸ و ۲۰/۱ اهداف عملیاتیِ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش)، با رویکرد تفویض اختیار و تسهیل برنامه‌ریزی منطقه‌ای به نحوی تنظیم شده است که ضمن شفافیت و قطعیت تحقق شاخص‌ها، امکان انعطاف پذیری روش‌ها و توجه به تفاوت‌های منطقه‌ای را فراهم آورد.

بر این اساس، دستورالعمل ساماندهی و توسعۀ سنواتی وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، به شرح ذیل می‌باشد:

تعاریف

کمیته سرمایه انسانی ذیل شورای راهبری توسعه مدیریت و به عنوان یکی از هشت کمیته تخصصی آن شورا تعریف شده است (بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۱۳۴۷۲ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۰۷ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور) که به جهت برنامه‌ریزی و اجرائی نمودن برنامه‌های ساماندهی نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش تشکیل می گردد و اعضای آن عبارتند از: معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع، رئیس مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری، معاون آموزشی ابتدایی، معاون آموزش متوسطه، معاون تربیت بدنی و سلامت، معاون پرورشی و فرهنگی، رئیس دانشگاه فرهنگیان، مشاور وزیر در امور منابع انسانی و یکی از مدیران کل آموزش و پرورش استان‌ها (شهرستان‌های تهران)

ضمناً دبیرخانه کمیته مذکور در مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری مستقر است.

کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه/ناحیه: تنها مرجع تصمیم‌گیری درخصوص چگونگی عملیاتی شدن این شیوه‌نامه در استان و منطقه، در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین شده، برعهدۀ یک نهاد برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیر با عنوان: "کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه/ناحیه (موضوع ماده ۳ تصویب نامه شورای عالی اداری مصوب بخشنامه‌های شماره ۳۰۲۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ و ۱۳۷۰۵۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۳)" است، که در این شیوه نامه با عنوان «کارگروه و کمیته» یاد می‌شود. اختیار تصمیم‌گیری درخصوص تمامی فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بر عهدۀ این کارگروه است.

واحد سازمانی: از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از انواع تشکل‌های سازمانی، معاونت، اداره کل، دفتر، مدیریت، اداره و سایر موارد مذکور در بندهای بعدی این ضوابط عهده‌دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف دستگاه اصلی می‌باشد. در راس هر واحد، پست سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش‌بینی می شود.

واحدهای سازمانی آموزشی، پرورشی و فرهنگی عبارتنداز:

الف) کلیهٔ مدارس و مراکز آموزشی دولتی و غیردولتی در داخل وخارج از کشور، در هریک از دوره‌های تحصیلی (پیش دبستانی، ابتدایی اول، ابتدایی دوم، ابتدایی، متوسطهٔ اول و متوسطهٔ دوم اعم از: نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش)، در انواع: عادی، استثنایی، استعدادهای درخشان، شاهد، نمونه‌دولتی، شبانه‌روزی، عشایری، هیأت امنایی، دبیرستان وابسته، هنرستان‌های جوار، بزرگسالان، ایثارگران، آموزش از راه دور، مجتمع آموزشی و پرورشی روستایی و عشایری، مجتمع آموزشی و پرورشی شهری، مدرسهٔ ورزش و مدرسهٔ قرآن، مدرسه تطبیقی و بین‌الملل و مراکز یادگیری محلی سوادآموزی. همچنین کانون‌های فرهنگی و تربیتی، مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی، اردوگاه‌های دانش‌آموزی، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده (عادی و با نیازهای ویژه)، دارالقرآن‌ها، مجتمع‌های آموزشی و ورزشی، پایگاه‌های سلامت، پژوهش‌سراهای دانش آموزی، مراکز آموزشی و توانبخشی دانش‌آموزان با مشکلات ویژه یادگیری.

ب) واحدهای سازمانی اداری: مجموعه معاونت‌ها، ادارات کل و دفاتر حوزه ستادی، سازمانهای وابسته، ادارات کل آموزش و پرورش استانها و ادارات مناطق و نواحی و نمایندگی‌های آموزش و پرورش، خوابگاه‌های مرکزی.

ج) واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی: باشگاه و خانهٔ معلم، کلینیک و درمانگاه فرهنگیان و آشپزخانهٔ مرکزی.

د) واحدهای سازمانی مجازی: به واحدهای سازمانی نظیر (معلم راهنمای روستائی، گروه‌های آموزشی و تربیتی، دانشجویان متعهد خدمت، نهضت سوادآموزی و منتقل‌شدگان و مأمورین) اطلاق می‌گردد که صرفاً جهت ثبت ابلاغ افراد مرتبط با واحدهای مذکور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

هـ) طرح روستا مرکزی: با قراردادن امکانات لازم، کلاس‌های چند روستای مجاور در یک روستا تشکیل و دانش‌آموزان برای تحصیل به آن روستا رفت و آمد خواهند کرد.

و) آموزش‌های ترکیبی/(حضوری و غیر حضوری): ترکیب متفکرانه تجارب یادگیری حضوری و مجازی و استفاده از امکانات آموزش الکترونیکی در فرایند یادگیری.

ز) آموزش دوگانه (برون سپاری): واگذاری بخشی از آموزش‌های مهارتی به موسسات تولیدی و خدماتی خارج از آموزش‌وپرورش طبق قرداد مشخص را برون‌سپاری می گویند.

ح) دروس با ماهیت کارگاهی: در شاخه فنی‌وحرفه‌ای وکاردانش درس کارگاه نوآوری وکارآفرینی و دروس خوشه شایستگی‌های فنی به غیر از دروس دانش فنی پایه و تخصصی.

ایجاد و یا تغییر اطلاعات واحد سازمانی

به هر واحد سازمانی، یک کُد واحد سازمانی و یک کد فضا اختصاص داده می‌شود. ضروری است مناطق آموزشی، پس از قطعیت ایجاد یا تغییر فیلدهای اصلی واحدهای سازمانی (گروه سازمانی، دورهٔ تحصیلی، زیردوره، نوع اداره، جنسیت و نوع واحد)، با همکاری واحدهای ذی‌ربط، برابر دستورالعمل مربوط و متناسب با ضوابط این شیوه‌نامه، از اداره کل آموزش و پرورش استان، درخواست کُد واحد سازمانی جدید را از تاریخ **۱۴۰۲/۰۲/۳۱** لغایت **۱۴۰۲/۰۴/۲۵** نمایند. شاخص‌های اصلی احراز شرایط تخصیص کد از جمله نسبت دانش‌آموز به کارکنان، بُعد مسافت بین مدارس مستقر در هر منطقه، مشخص نمودن ظرفیت فضاهای آموزشی جهت استقرار دانش آموز و ... (که تاکنون به صورت تفویض به مناطق و استان‌ها بوده است) بررسی و **درصورت عدم وجود ظرفیت در سایر مدارس** در محدوده مشخص درخواست کد واحد سازمانی جدید ثبت و در غیر این صورت امکان ثبت درخواست به کاربر داده نمی‌شود.

تبصره: به منظور جلوگیری از ایجاد اختلال در سوابق آموزشی دانش‌آموزان ، ابلاغ و احکام کارگزینی پرسنل، فرایند انحلال مدارس در یک منطقه و ایجاد در منطقه جدید تا پیش از آغاز سال تحصیلی صورت می‌پذیرند. انجام این فرایند پس از آغاز سال تحصیلی به سال تحصیلی آینده موکول می‌گردد.

- **زمان فعالیت واحد سازمانی آموزشی**

یک نوبته- تحصیل یک گروه از دانش‌آموزان و حسب مورد نوآموزان، در یک ساختمان اختصاصی، در وقت صبح یا عصر. این قبیل مدرسه‌ها در مجموع، یک واحد سازمانی محسوب شده و یک گروه کارکنان اداری به آن‌ها قابل تخصیص است.

دو نوبته- تحصیل دو گروه دانش‌آموز در یک ساختمان، با اوقات کاری متفاوت؛ که هر نوبت یک واحدسازمانی مجزا با کُد سازمانی مستقل قلمداد می‌شود.

دو وقته- تحصیل یک گروه دانش‌آموز در یک ساختمان اختصاصی، در دو وقت صبح و عصر.

- **وضعیت واحد سازمانی آموزشی**

الف ـ مستقل: مدرسهٔ فعال در یک نوبت کاری که از یک دورهٔ تحصیلی تشکیل شده و تحت مدیریت مجتمع آموزشی و پرورشی قرار نگرفته باشد.

ب ـ ضمیمه و ضمیمه دارد: درصورتی که فعالیت یک مدرسه در یک نوبت کاری متشکل از دو یا چند دورهٔ تحصیلی مختلف باشد و در یک یا چند ساختمان جدا تشکیل شود، مدرسهٔ دارای بیشترین دانش‌آموز، «ضمیمه دارد» محسوب می‌شود و به آن، طبق درجه‌بندی مدارس (با احتساب مجموع کل دانش‌آموزان مدارس ضمیمه و ضمیمه دارد)، نیرو تخصیص خواهد یافت و مدرسه یا مدارس دیگر، به‌صورت «ضمیمه» مدرسهٔ بزرگ‌تر، تحت مدیریت

مدرسه با جمعیت بیشتر اداره می‌شود (به آموزشگاه ضمیمه صرفاً نیروی آموزشی تخصیص می‌یابد). درصورت مساوی بودن تعداد دانش‌آموزان، وضعیت مدرسهٔ دورهٔ تحصیلی بالاتر، «ضمیمه دارد» و مدرسه یا مدارس دیگر، «ضمیمه» شناخته می‌شوند.

تبصره: اصلاح وضعیت واحد سازمانی بر اساس این ضوابط در سامانه مربوطه نیاز به تغییر کد واحد سازمانی نداشته و مناطق و نواحی ملزم به تغییر این مولفه در سامانه **قبل از صدور ابلاغ** می‌باشند. تغییرات پس از آغاز سال تحصیلی و صدور ابلاغ ممنوع می‌باشد.

- **سایر تعاریف**

سازمان آموزش و پرورش استثنایی: مسئولیت تعلیم وتربیت دانش‌آموزان استثنایی، بر عهدهٔ سازمان آموزش و پرورش استثنایی است.

آموزش تلفیقی- فراگیر: روشی است که در آن برخی از دانش‌آموزان با نیازهای ویژه درکلاس‌های پذیرا (عادی)، درکنار سایر دانش‌آموزان جایدهی شده و با بهره‌گیری از برنامه‌های درسی مشترک، تمهید انطباق‌های محیطی و مناسب‌سازی برنامهٔ درسی، با استفاده از خدمات معلم رابط به‌عنوان تسهیل‌گر (در صورت نیاز)، به‌تحصیل می‌پردازند.

مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی: واحد جامع آموزشی، پرورشی و توانبخشی مستقل و تخصصی است که تمامی خدمات غربالگری، تشخیصی، آموزشی پرورشی، مشاوره‌ای و مددکاری، توانبخشی و مداخله بهنگام را به کودکان و دانش آموزان بصورت تخصصی و تجمیعی در سطح استان و مناطق/نواحی آموزشی، تحت نظارت سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی و با هماهنگی اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان ارائه می‌دهد.

تبصره: بر اساس مصوبه سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ شورای سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی، مراکز آموزشی و توانبخشی مشکلات ویژه یادگیری با ارتقای ماموریت‌ها، شرح وظایف و اصلاح ساختار و فرآیندها و درچارچوب آیین نامه حاضر به مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام ارتقاء می‌یابند.

دانش‌آموز معلول جسمی – حرکتی (آسیب‌دیده خفیف): دانش‌آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب‌دیدگی خفیف در اندام‌های فوقانی، تحتانی و یا هردو، تاحدودی، قادر به انجام امور شخصی خود است؛ اما برای بهره‌مندی از امکانات آموزشی، نیاز به استفاده از تسهیلات، ابزارها و تجهیزات ویژه دارد.

دانش‌آموز معلول جسمی – حرکتی (آسیب‌دیده شدید): دانش‌آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب‌دیدگی شدید در اندام‌های فوقانی یا تحتانی و یا هر دو، قادر به انجام امور شخصی خود نباشد. این دانش‌آموز می‌تواند با ایجاد تسهیلات، انطباق و تعدیل روش‌های آموزشی و پرورشی، استفاده از ابزارها و تجهیزات ویژه، از امکانات آموزشی و پرورشی بهره‌گیری کند.

دانش‌آموز کم‌توان ذهنی: دانش‌آموزی است که به‌طور معنی‌دار، در عملکرد هوشی (دو انحراف استاندارد زیر میانگین)، رفتار سازشی، اجتماعی و عملی وی، محدودیت وجود دارد و ناتوانی او در سنین رشد و قبل از سن

۱۸ سالگی به وقوع پیوسته است. دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی، از نظر آموزشی به سه گروه: حمایت‌پذیر، تربیت‌پذیر و آموزش‌پذیر تقسیم می‌شوند و سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی، مسئولیت تعلیم و تربیت دانش‌آموزان کم‌توان‌ذهنی آموزش‌پذیر با هوشبهر ۵۰ تا ۷۰ را بر عهده دارد.

دانش‌آموز چند معلولیتی: دانش‌آموزی است دارای دو معلولیت یا بیشتر، که وابسته به یکدیگر نیستند و این ناتوانی‌ها در حدی است که بر روی عملکرد آموزشی وی تأثیر می‌گذارد.

دانش آموزان با آسیب شنوایی خفیف: دانش‌آموزی که افت شنوایی وی بین ۳۵ تا ۷۰ دسی بل است و میزان باقیمانده شنوایی او با استفاده از وسایل کمک شنوایی و بهره‌گیری از راهنمایی‌های آموزشی برای دریافت و درک مطالب شنیداری و گفتاری کافی است.

دانش‌آموزان با آسیب شنوایی شدید: دانش‌آموزی که افت شنوایی او ۷۰ دسی بل یا بیشتر است و با میزان باقیمانده شنوایی خود، علی‌رغم استفاده از وسایل کمک شنوایی نمی‌تواند گفتار دیگران را از طریق حس شنوایی پردازش کند.

دانش‌آموزان با آسیب بینایی خفیف: کودکان و دانش‌آموزان با آسیب بینایی خفیف به افرادی اطلاق می‌شود که میزان باقیمانده بینایی آن‌ها با استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود است که قادر به استفاده از خطوط کتاب‌های عادی نبوده و برخورداری آنان از آموزش‌وپرورش، مستلزم استفاده از وسایل کمک بینایی مخصوص و یا کتاب‌های درشت خط باشد. حداکثر حدت بینایی اصلاح شده چنین افرادی از بیست، دویستم بیشتر و از بیست، هفتادم کمتر است.

دانش‌آموزان با آسیب بینایی شدید: کودکان و دانش‌آموزان با آسیب بینایی شدید به افرادی اطلاق می‌شود که فاقد بینایی بوده و یا میزان باقیمانده بینایی آن‌ها علی‌رغم استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود باشد که ایجاب نماید آموزش‌شان از طریق روش‌های آموزشی ویژه نابینایان و خط بریل صورت پذیرد. حداکثر "حدت بینایی" اصلاح شده چنین کودکان و دانش‌آموزانی از بیست، دویستم کمتر بوده و یا زاویه دیدشان در بزرگترین قطر از ۲۰ درجه، بیشتر نیست.

دانش‌آموز با اختلال طیف اُتیسم: دانش‌آموزی است که در حیطه‌های ارتباط و تعامل اجتماعی، رفتار و تفکر محدود دارای تفاوت معناداری با گروه همسالان خود است، به میزانی که بر عملکرد آموزشی و اجتماعی وی اثر می‌گذارد.

دانش‌آموز با اختلال رفتاری- هیجانی: به دانش‌آموزانی گفته می‌شود که در آن پاسخ‌های رفتاری یا هیجانی آنان در مدرسه به صورت مستمر با هنجارهای پذیرفته شده براساس سن، جنسیت، قومیت یا فرهنگ، تفاوت معنی‌داری با همسالان خود دارد به گونه‌ای که بدون داشتن علت آسیب‌دیدگی هوشی، حسی یا جسمی بر عملکرد تحصیلی، رفتار کلاسی، مراقبت از خود، روابط اجتماعی، سازگاری شخصی و سازگاری شغلی اثر بگذارد.

نوآموزان و دانش‌آموزان با اختلال یادگیری ویژه: نوآموزان و دانش‌آموزانی که با وجود برخورداری از هوش طبیعی و نداشتن نقایص حسی، آسیب‌های شدید مغزی و مشکلات شدید عاطفی، اجتماعی، قادر به بهره‌گیری از امکانات آموزش‌وپرورش عادی نبوده و در یک یا چند ماده درسی ضعف مشهود داشته باشند.

نوآموزان و دانش‌آموزان با نقص توجه/ بیش فعالی: اختلال نقص توجه- بیش فعالی، اختلالی عصبی-رشدی با مجموعه‌ای از چندین نشانه از بی‌توجهی، بیش فعالی یا تکانشگری است که دست‌کم در دو موقعیت یا بیشتر (مثلاً در خانه، مدرسه، درجمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیت‌های دیگر) وجود دارند و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکرد فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی کودک با سایر همسالان، والدین و معلم می‌گردد.

نوآموزان و دانش‌آموزان با آسیب گفتار و زبان: اختلال گفتار و زبان، اختلالی عصبی- رشدی ناشی از مشکلات مداوم در درک، بیان و کاربرد زبان گفتاری و نوشتاری است که در تمام موقعیت‌ها (مثلاً در خانه، مدرسه، درجمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیت‌های دیگر) وجود دارد. این اختلال می‌تواند درک مکالمه و بیان افکار و اندیشه از طریق گفتار و نوشتار را برای کودک دشوار سازد و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکردهای فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی او شود.

کلاس مرجع (در آموزش و پرورش استثنایی): اتاق تجهیزشده‌ای در مدارس پذیرا که در آن، به دانش‌آموزان با نیازهایِ ویژه و والدین آن‌ها به صورت فردی یا گروهی، خدمات آموزشی، پرورشی و توان‌بخشی ارائه می‌شود.

معلم مرجع : معلم ابتدایی که با استقرار در یکی از مدارس منطقه/ ناحیه آموزشی مسئولیت انجام سطحی از امور غربال‌گری، تشخیصی و مداخلات آموزشی و توانبخشی اولیه برای دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیریِ ویژه، نقص توجه-بیش فعالی و مشکلات هیجانی- رفتاری آن مدرسه و مدارس ابتدایی پیرامون محل استقرار خود را زیر نظر مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام دارا می‌باشد.

معلم رابط: معلمی متخصص است که در واحدهای آموزشی عادی (دولتی)، برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی و پرورشی کودکان با نیازهای ویژه (دانش‌آموزان تلفیقی- فراگیر)، از طریق پشتیبانی و همکاری با معلم کلاس، تسهیلات و خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی ویژه نوآموزان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می‌آورد.

اهداف

مهمترین اهداف و رویکردهای مورد نظر در تدوین و اجرای این برنامه، عبارتند از:

۱- افزایش بهره‌وری منابع انسانی؛
۲- اجرایی نمودن سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش و مفاد مرتبط با زیر نظام‌های شش گانه؛
۳- ارتقاء کیفیت فعالیت‌ها در آموزش‌وپرورش؛
۴- توسعه و تعمیق فعالیت‌های برنامه‌ریزی منابع انسانی؛
۵- جذب حداکثری دانش‌آموزان لازم‌التعلیم و بازمانده از تحصیل؛

۶- ساماندهی و بکارگیری بهینه و اثر بخش منابع انسانی و توزیع عادلانه آن در سراسر کشور؛

۷- تقویت شایستگی‌های حرفه‌ای و اعتقادی مدیران و معلمان و فراهم آوردن ساز و کارهای اجرائی برای مشارکت فعال و موثر ایشان در برنامه‌های تربیتی و فعالیت‌های پرورشی مدارس؛

۸- برنامه‌ریزی برای کارآموزی و کارورزی دانشجو معلمان در کنار تربیت معلم و بررسی نظریات جدید تعلیم و تربیت؛

رویکردها و سیاست‌های اجرایی

۱- ارتقاء کیفیت مدارس، با تأکید بر مدارس شبانه‌روزی و توسعهٔ طرح روستا مرکزی و توجه ویژه به کلاس‌های چندپایه؛

۲- تأمین نیازها از منابع انسانی رسمی، پیمانی و قراردادکارمعین موجود، به‌صورت موظف و عنداللزوم غیرموظف؛

۳- سازماندهی بهینه و استفادهٔ کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل؛ همچنین به‌کارگیری حداکثری نیروهای دارای کسر ساعت موظف و به تبع آن، کاهش میزان ابلاغ غیرموظف؛

۴- سازماندهی منابع انسانی و فضا در دوره‌های فنی و حرفه‌ای/ کاردانش و متوسطهٔ اول/ متوسطه دوم نظری، به‌صورت واحد و یکپارچه با رعایت عدالت در توزیع منابع؛

۵- استفاده از سازوکار نقل و انتقالات درون و برون استانی مطابق با ضوابط و قوانین (موضوع تبصره ۴ مصوبه شماره ۸۳۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)، به عنوان یکی از راه‌های تأمین و تعدیل نیروی انسانی مناطق؛

۶- اهتمام به نگهداشت نیروهای واجد شرایط بازنشستگی (با رعایت ماده ۱۰۳ قانون خدمات کشوری و تبصره های ذیل آن) در مواقعی که منطقه با کمبود قابل ملاحظهٔ نیرو مواجه است.

۷- استفاده حداکثری از ظرفیت و توانمندی بازنشستگان در تامین نیازهای آموزش‌وپرورش و توانمندسازی منابع انسانی در چارچوب قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی.

۸- ممانعت از مأموریت با دریافت حقوق از مبدا و ممنوعیت ماموریت با حفظ پست سازمانی به طور خاص و محدودیت در اعطای ماموریت به سایر دستگاه‌ها و یا تغییر وضعیت و انتصاب معلمان در مشاغل دیگر(به ویژه کادر اداری)؛

۹- مدیریت تعداد کلاس‌های دایر در بخش دولتی، در مناطق شهری و روستایی، برپایهٔ سیاست‌های راهبردی «توجه ویژه به مناطق کمتر توسعه یافته» و «ساماندهی وضعیت کلاس‌های کم‌جمعیت»، ادغام کلاس‌های کم جمعیت هم پایه در یک مدرسه؛ و همچنین تجمیع کلاس‌های تک‌پایهٔ کم‌جمعیت و تشکیل کلاس‌های چندپایه؛

۱۰- توزیع متوازن دانش‌آموزان دورهٔ متوسطهٔ دوم بخش دولتی و غیردولتی، در شاخه‌ها و رشته‌های مختلف، با رویکرد توسعهٔ آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش (شهری و روستایی)؛

۱۱- پیگیری برنامهٔ توسعهٔ آموزش و پرورش استثنایی، بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت متبوع؛

۱۲- تربیت و آموزش معلمان در قالب دوره‌های ضـمن خدمت مصـوب مبتنی بر مهارت‌های چندگانه، جهت پوشـش تحصیلی دانش‌آموزان استثنایی در کلاس‌های چند پایه و دانش آموزان تلفیقی – فراگیر؛

۱۳- توسعهٔ آموزش‌های پیش‌دبستانی، مخصوصاً در مناطق دو زبانه، روستایی، عشایری و کمتر توسعه یافته، براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت متبوع؛

۱۴- بروزرسـانی سـامانه‌ها، به منظور اِعمال کنترل و نظارت دقیق بر اجرای قوانین و ضـوابط سـاماندهی کاهش تراکم کلاس‌های پرجمعیت؛

۱۵- تفویض بیشتر اختیارات و افزایش مشارکت سطوح اجرائی در نظام تصمیم سازی و تصمیم‌گیری؛

۱۶- اولویت بکارگیری نیروی انسانی در گروه معلم (کلاس درس) به منظور بهینه‌سازی منابع انسانی؛

۱۷- مدیریت منابع انسانی مبتنی بر آمایش سرزمینی و تحصیلی و مقتضیات بومی و محلی؛

۱۸- نیازسنجی، ساماندهی و تخصیص منابع انسانی، متناسب با محیط‌های متنوع آموزشی، مشاغل، رشته‌ها و نیاز واقعی آموزش‌وپرورش، با تاکید بر شاخص‌های ترکیبی به ویژه "تعداد کلاس‌های درس دایر و دانش آموزان"؛

۱۹- سـاماندهی منابع انسـانی، بارویکرد ثبات بخشـی و تقلیل نسـبت نیروهای اداری به کارکنان آموزشـی، طراحی سـازوکارهای افزایش بهره‌وری منابع انسـانی، با تاکید بر سـاماندهی کلاس‌ها و مدارس کم جمعیت و پرجمعیت با رویکرد توسعه و تقویت مدارس شبانه روزی و طرح روستا مرکزی، به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، بر اساس شاخص‌های مصوب؛

۲۰- اسـتفاده از ظرفیت گروه های‌جهادی و نخبگان (با همکاری بنیاد نخبگان) جهت تامین نیروی مورد نیاز مناطق دارای کمبود نیروی انسـانی بدون ایجاد تعهد مالی و اسـتخدامی از طریق تفاهم نامه های همکاری رایگان مطابق با آئین نامه‌ها و دستورالعمل‌هاییکه متعاقباً از سوی وزارت آموزش و پرورش اعلام می‌گردد[۱].

۱. هرگونه استفاده از این بند صرفا بعد از ابلاغ آئین نامه و دستورالعمل ها از سوی وزارت آموزش و پرورش مجاز می باشد.

بخش دوم

ضوابط سازماندهی دانش‌آموز، کلاس و مدرسه

بر مبنای سیاست کاهش تمرکز و تفویض اختیار به سطوح اجرایی و با عنایت به تفاوت‌های استان‌ها و مناطق از نظر پراکندگی جغرافیایی، شرایط اقلیمی، فرهنگی و اجتماعی، تراکم دانش‌آموزی، نسبت دانش‌آموز به گروه معلم، تعداد نیروهای موظف، تخصیص ساعت غیرموظف و ... و به منظور سازماندهی بهینهٔ کلاس‌ها و نوآموزان پیش‌دبستانی و دانش‌آموزان و افزایش بهره‌وری منابع انسانی موجود، تا حد ممکن، سیاست‌گذاری اجرایی و اتخاذ تصمیم در برخی از امور این شیوه نامه، بر عهدهٔ کارگروه استان است.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در مدارس عادی – دولتی

درصورت مواجههٔ مناطق آموزشی با کمبود نیرو (اختصاص ساعت غیرموظف)، کلاس‌های چندپایه در مدارس روستایی، عشایری و شهری مطابق ضوابط جدول شماره (۲-۱) سازماندهی می‌شوند.

جدول (۲-۱). تعیین ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان در کلاس‌های چندپایه

<table>
<tr><th rowspan="2">ردیف</th><th colspan="4">تعداد دانش‌آموزان مدرسه</th><th rowspan="2">تعدادکلاس</th><th rowspan="2">تعدادآموزگار</th><th rowspan="2">مدیرآموزگار</th></tr>
<tr><th>دو پایه</th><th>سه و چهار پایه</th><th>پنج پایه</th><th>شش پایه</th></tr>
<tr><td>۱</td><td>تا ۲۵ نفر</td><td>تا ۲۰ نفر</td><td>تا ۱۵ نفر</td><td>تا ۱۰ نفر</td><td>۱</td><td>–</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۲</td><td colspan="2">تا ۴۰ نفر</td><td>تا ۳۰ نفر</td><td>تا ۲۵ نفر</td><td>۲</td><td>۱</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۳</td><td colspan="4">تا ۶۰ نفر</td><td>۳</td><td>۲</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۴</td><td colspan="4">تا ۷۵ نفر</td><td>۴</td><td>۳</td><td>۱</td></tr>
<tr><td>۵</td><td colspan="4">تا ۸۵ نفر</td><td>۵</td><td>۴</td><td>۱</td></tr>
</table>

ضوابط کلاس‌بندی فوق در مدارس روستایی و عشایری و مدارس شهرهای کوچک (روستا-شهرهایی که طی سال-های اخیر از روستا به شهر تبدیل شده‌اند) اعمال می‌گردند.

در کلاس‌های سه پایه و بیشتر، ساعات آموزش هفتگی مطابق شیوه‌نامه شماره ۲۰۰/۲۳۲۶۲۱ مورخ ۹۳/۱۱/۲۱ افزایش می‌یابد و به تناسب آن، به مدیر آموزگار (معاون آموزگار) و معلمان این کلاسها، حق‌التدریس پرداخت خواهد شد. مدیرآموزگارموظف است برنامه عملیاتی این جدول را در ساعت غیرموظف تهیه و به راهبران آموزشی جهت تایید ارائه نماید. راهبران آموزشی و کارشناس آموزش ابتدائی منطقه مسئولیت نظارت بر حُسن اجرای این برنامه را به عهده دارند. ضمناً صدور ابلاغ غیرموظف چند پایه صرفاً برای همان آموزگار پایه امکان‌پذیر است.

جدول (۲-۲). جدول تخصیص ساعات غیرموظف برای تدریس معلمان کلاس‌های چند پایه

تعداد پایه	ساعات آموزشی اضافه شده به ازای تعداد پایه	سقف تعداد دانش آموز در کلاس	ساعات آموزشی اضافه شده به ازای تعداد دانش آموز مازاد برحدنصاب			
			۱ساعت	۲ ساعت	۳ساعت	۴ ساعت
(تعداد پایه‌ی مبنا) سه پایه	۰	۱۵	١٦-١٩ دانش‌آموز	۲۰-۲۲ دانش‌آموز	۲۳-۲۵ دانش‌آموز	۲٦ نفر و بالاتر
چهار پایه (یک پایه اضافی)	۲	۱۲	۱۳-١٤ دانش‌آموز	۱۵-١٦ دانش‌آموز	۱۷-۱۸ دانش‌آموز	۱۹-۲۰ دانش‌آموز
پنج پایه (دو پایه اضافی)	۳	۱۱	۱۲-۱۳ دانش‌آموز	١٤-۱۵ دانش‌آموز	١٦-۱۷ دانش‌آموز	۱۸-۲۰ دانش‌آموز
شش پایه (سه پایه اضافی)	٤	۱۰	۱۱-۱۲ دانش‌آموز	۱۳-١٤ دانش‌آموز	۱۵-١٦ دانش‌آموز	۱۷-۲۰ دانش‌آموز

ضوابط تشکیل و استمرار مدارس عادی دولتی و حداکثر تعداد دانش‌آموز در کلاسِ دوره‌های مختلف تحصیلی، به شرح جدول ذیل می‌باشد. لازم به ذکر است **سقف تعداد کلاس دوره‌های تحصیلی براساس قرار داد توسعه سنواتی مناطق/ نواحی به تفکیک واحدهای آموزشی** مشخص خواهد شد.

جدول (۲-۳). تعیین ظرفیت کلاس‌بندی دانش آموزان تک پایه

دورهٔ تحصیلی		حدنصاب تشکیل مدرسه (مستقل)	حد نصاب استمرار فعالیت مدرسه (مسقل)	حداقل تعداد دانش‌آموز در کلاس (تک پایه) روستایی	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس شهری	حداکثر تعداد دانش‌آموز در کلاس تک پایه
ابتدایی		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی اول		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی دوم		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
متوسطهٔ اول		۷۵	۶۰	۱۲	۲۰	۳۶
متوسطهٔ دوم	دبیرستان	۷۵	۶۰	۱۲	۱۴	۳۶
	هنرستان	۵۰		۱۰	۱۳	۲۸
دبیرستان (دوره اول و دوم) شبانه روزی		۸۰	۵۰	۱۸	۱۸	۳۶
هنرستان شبانه روزی		۸۰	۵۰	۱۳	۱۳	۲۸

توضیحات:

- حدنصاب استمرار فعالیت مدارس مستقل صرفاً به جهت جلوگیری از انحلال آموزشگاه و محروم شدن دانش‌آموزان از تحصیل می‌باشد. معهذا تخصیص مدیر مستقل به واحدهای مذکور با رعایت حد نصاب تشکیل مدرسه مجاز می‌باشد.

- ضوابط و مقررات تأسیس مدارس عشایری برابر مصوب سی و هفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش-وپرورش مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۶ می‌باشد.
- به جز در مورد حدنصاب تشکیل مدارس شبانه‌روزی، در سایر موارد، کارگروه استان در شرایط خاص و متناسب با کمیت نیروی انسانی، وضعیت فضا و امکان دسترسی دانش‌آموزان به مدارس دیگر می‌تواند:
  - ✓ حدنصاب استمرار فعالیت مدرسه را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
  - ✓ حداقل تعداد دانش‌آموز در کلاس را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
  - ✓ حداکثر تعداد دانش‌آموز در کلاس را تا ۱۵ درصد افزایش دهد.
- در این صورت ضروری است موارد مصوب شده فوق، با توجه به سطح دسترسی داده شده به استان و منطقه، در سامانه‌های ذیربط مشخص و اِعمال گردد تا محاسبات لازم برای تخصیص نیرو صورت پذیرد.
- دایر نمودن کلاس درس با تعداد دانش‌آموز بالاتر از ۳۶ نفر ممنوع بوده و در شرایط خاص با تأیید کارگروه توسعه مدیریت استان امکان‌پذیر است.
- استمرار فعالیت مدارس متوسطه، با تعداد دانش‌آموزان کمتر از حدنصاب اعلام شده در جدول شماره (۳-۲) مشروط به عدم دسترسی به مدرسه شبانه‌روزی امکان‌پذیر خواهد بود. دراین صورت، یکی از دبیران یا هنرآموزان مدرسه، ضمن کاهش ۱۲ ساعت از تدریس موظف هفتگی، به صورت تمام وقت، به‌عنوان معاون دبیر یا معاون هنرآموز انجام وظیفه می‌کند.
- در شاخه فنی حرفه‌ای و کاردانش تشکیل کلاس با ماهیت کارگاهی با تعداد ۱۵ نفر هنرجو در یک کلاس کارگاهی امکان‌پذیر است. درصورتی که تعداد هنرجویان به ۱+۲۳ نفر برسد، تفکیک کلاس مذکور به دو گروه عملی میسر خواهد بود. مقتضی است ترتیبی اتخاذ گردد تا در رشته‌های دارای دو کلاس درس کلاس دوم پس از حدنصاب کلاس اول تشکیل شود. بدیهی است اعلام نیاز هنرآموز دوم برای این گروه از کلاس‌ها منوط به رسیدن تعداد دانش‌آموزان کلاس اول به حدنصاب[۲] می‌باشد.
- تشکیل کلاس کارگاهی کمتر از حدنصاب در طرح برونسپاری، مشروط به تجمیع دروس غیرکارگاهی با هنرجویان سایر رشته‌ها و تشکیل یک کلاس بلامانع است.
- برگزاری دروس عمومی و تخصصی مشترک رشته بصورت تجمیعی برای کلاس‌های زیرحدنصاب در دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه‌ای، کاردانش) در دروس مذکور الزامی می‌باشد.
- هر دانش‌آموز استثنائی مشمول طرح تلفیقی در مدارس عادی، اعم از آسیب بینائی و آسیب شنوائی (شدید و خفیف)، طیف اتیسم با هوشبهر عادی و جسمی –حرکتی از حیث شمارش در کلاس‌ها، برای رعایت حدنصاب،

۲. مصوبه کمیته سرمایه انسانی وزارت آموزش و پرورش مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۲

حداکثر و...، معادل ۳ دانش‌آموز به‌شمار می‌آید. (افزایش کلاس‌های مذکور به شرط رعایت سرجمع کلاس توافق شده در قرارداد توسعه سنواتی امکان‌پذیر است)

- درصورت کاهش آمار دانش‌آموزان مدرسه، از حدنصاب‌های مذکور، هیچ دانش‌آموزی نباید بر اثر اِعمال این سیاست، از تحصیل باز بماند و سازماندهی دانش‌آموزان در مدارس تحت پوشش روستا مرکزی یا شبانه‌روزی ضروری است.
- به منظور اجرای توسعه متوازن آموزش متوسطه، در شاخه‌ها و رشته‌های پایۀ دهم متوسطۀ دوره دوم، سهم هر منطقه و استان در هر شاخه و رشته، از سوی معاونت متوسطه وزارت (با رعایت شاخص‌های مندرج در قوانین و مقررات مربوط) تعیین و کمیت‌های مورد نظر، در قرارداد توسعه سنواتی لحاظ می‌گردد.
- با عنایت به لزوم مدیریت بهینه منابع انسانی و به منظور استمرار فعالیت‌های کلاسهای میان پایه کمتر از حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه‌ای وکاردانش)، ضروری است به گونه‌ای برنامه‌ریزی گردد که بعد از دریافت مجوزهای لازم از سوی ستاد در سامانه‌های مرتبط، دروس عمومی و تخصصی مشترک به صورت تجمیعی برگزار گردد.
- در مناطقی که کمبود نیرو (اختصاص غیرموظف) موضوعیت دارد، تشکیل کلاس‌های کم جمعیت هم‌پایه و قابل ادغام در یک مدرسه، ممنوع است.
- چنانچه مجموع کلاس‌های درسِ دایر شده در یک فضای دو نوبته، از یک دورۀ تحصیلی و یک جنس، در دو نوبت، مساوی یا کمتر از تعداد کلاسِ کالبدی فضا باشد، دایرنمودن آموزشگاه نوبت دوم در آن فضا مجاز نیست. در این خصوص، کارگروه استان، بر روند دو نوبته شدن مدارس مناطق تابعه، نظارت خواهد کرد.

تبصره : درصورت اجرای آموزش‌های ترکیبی نحوه تخصیص کلاس و تعیین حدنصاب دانش‌آموز در دستورالعمل مربوط تعیین و ابلاغ خواهد شد.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی

- **گروه‌های تحت پوشش آموزش و پرورش استثنایی در تمامی دوره‌های تحصیلی**

آموزش و پرورش نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی، در دوره‌های پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم (نظری،فنی حرفه‌ای و کاردانش)، متوسطه اول پیش‌حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه با تأکید بر آموزش‌های ویژه و مهارت‌های حرفه‌ای می‌باشد.

با عنایت به بند ۳ از مادۀ ۲ کلیات اساسنامۀ سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی، گروه‌بندی وضعیت‌های مختلف نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی به‌شرح ذیل می‌باشد؛ که به‌صورت تفکیک شده، جهت استفاده در تراز نیروی انسانی، در سامانۀ جامع منابع انسانی لحاظ می‌گردد.

جدول (۲-۴). گروه‌بندی وضعیت‌های مختلف نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی

گروه استثنایی	مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام	پیش از دبستان	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه اول پیش حرفه‌ای	متوسطه دوم	متوسطه دوم کاردانش خاص
آسیب شنوایی	ندارد	بدو تشخیص تا ٤ سالگی آمادگی ۲ و ۱	پایه اول تا ششم	دارد	دارد	دارد	دارد
آسیب بینایی	ندارد						
معلول جسمی- حرکتی	ندارد						
اختلالهای رفتاری-هیجانی و اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی	دارد						
چند معلولیتی با هوشبهر عادی	ندارد						
چند معلولیتی با کم توانی ذهنی	ندارد	بدو تشخیص تا ٤ سالگی ٦ ـ ٤ سال آمادگی ۱ و ۲	پایه اول تا ششم	ندارد	دارد	ندارد	دارد
کم توان ذهنی	ندارد						
اختلال طیف اتیسم با کم توانی ذهنی	ندارد						
اختلال یادگیری ویژه	دارد	ـــــــ	پایه اول تا ششم	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
نقص توجه/بیش فعالی	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
آسیب گفتار و زبان	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد

دورۀ پیش از دبستان: دوره پیش از دبستان در آموزش‌وپرورش استثنایی یک دوره رسمی و الزامی است. آموزش دورۀ پیش از دبستان نوآموزان استثنایی، شامل دو برنامه است:

۱. پیش از دبستان نوآموزان با هوشبهر عادی:

الف ـ از بدو تشخیص تا چهار سال؛

ب- آمادگی پایۀ ۱ و ۲.

۲. پیش از دبستان نوآموزان با کم توانی ذهنی:

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال؛

ب- چهار تا شش سال؛

ج- آمادگی ۱ و ۲.

تبصرۀ ۱- آموزش بدو تشخیص تا چهارسالگی، مبتنی بر ارائه خدمات مشاوره‌ای به والدین و توانبخشی به کودکان است. در طول دورۀ پیش از دبستان، والدین بر اساس دستورالعمل‌های اجرایی ارسالی از سوی سازمان استثنایی، از آموزش نظام‌دار برخوردار می‌شوند.

تبصره ۲- اولویت کدگذاری پست‌های سازمانی در مدارس استثنایی ترکیبی (حداقل دو گروه استثنایی)، با گروهی است که بالاترین آمار دانش‌آموزی را دارد.

تبصرۀ ۳- تشکیل کلاس در دوره پیش از دبستان می‌تواند به صورت مستقل یا ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی انجام شود.

▪ سازماندهی فضا و مدارس استثنایی

۱. با استناد به بند ۵ بخشنامه ۱۴۰/۳۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ هرگونه تغییر در استفاده از فضای مراکز و مدارس آموزش‌-وپرورش استثنایی در سطح استان و مناطق، اعم از تغییر در نوع مدرسه از استثنایی به عادی و سایر موارد، ممنوع می‌باشد و در موارد خاص با هماهنگی ادارۀ آموزش‌وپرورش استثنایی استان و تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی امکان‌پذیر خواهد بود.

۲. جابجایی، انحلال و تأسیس اماکن و فضاهای فرهنگی، ورزشی، توان‌بخشی، مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده دانش‌آموزان‌بانیازهای‌ویژه‌و ... استثنایی صرفاً با مجوز کتبی سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی و هماهنگی مرکز برنامه-ریزی منابع انسانی و امور اداری امکان‌پذیر است.

۳. تأسیس مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده دانش آموزان با نیازهای ویژه بر اساس شیوه‌نامۀ مربوط، با درخواست اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان و پس از بررسی موضوع و تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی توسط دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان وزارت متبوع صورت می‌پذیرد.

۴. صدور مجوز توسعه مرکز دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه بر اساس شیوه‌نامه تأسیس پس از بررسی و تصویب موضوع در کارگروه استان و تأیید سازمان استثنایی صورت می‌پذیرد.

تبصره: ایجاد، تو سعه و جابه‌جایی ر شته در دوره دوم متو سطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، به شرط تامین نیرو (اعم از موظف و غیرموظف)، با هماهنگی و تصــویب کارگروه اســتان و تأیید ســازمان اســتثنایی امکان‌پذیر است.

۵. ایجاد هنرستانهای فنی وحرفه‌ای، کاردانش و دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در نوبت دوم، با توجه به ساعات کار این مراکز، ممنوع است.

۶. توسعه و تأسیس مدارس شبانه‌روزی استثنایی، با درخواست اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان، تصویب کارگروه استان و اخذ مجوز کتبی از سازمان استثنایی میسر است.

۷. صدور مجوز مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی پس از موافقت قطعی از سوی سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی و اعلام آن به اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان میسر است.

۸ اولویت تشکیل کلاس‌های درس استثنایی، در نوبت اول خواهد بود. درصورتی‌که فضای فیزیکی مدرسه، امکان تشکیل همۀ کلاس‌ها در نوبت اول را ندهد، تشکیل کلاس در نوبت دوم، با موافقت ادارۀ آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کارگروه استان، بلامانع است.

۹. مدارس آموزش‌وپرورش استثنایی در تمام دوره‌های تحصیلی بر اساس ضوابط و درجه‌بندی مصوب مدارس در چهار درجه تشکیل می‌شود.

۱۰. استمرار فعالیت مدارس ابتدایی که کمتر از ۲۵ نفر دانش‌آموز دارند، در صورت وجود نیروی مدیرآموزگار و تأیید کارگروه استان، به‌صورت کلاس چندپایه و چند گروه استثنایی بلامانع است.

۱۱. مواد درسی و ساعات کار هفتگی مدارس استثنایی در دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی، به صورت ۲۵ جلسه‌ای خواهد بود.

۱۲. به مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی یک نفر"معاون اجرائی" جهت انجام امور اجرائی مربوط به مراکز تخصیص یابد.

۱۳. تشکیل کلاس‌های دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مدارس ابتدایی منوط به اخذ مجوز از اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان با تائید سازمان آموزش‌و پرورش استثنائی با رعایت تمامی مقررات مربوط مجاز می‌باشد.

۱۴. اولویت ثبت‌نام دانش‌آموزان با کم توانی ذهنی روستاهای صعب‌العبور که تا نزدیکترین مدرسه استثنایی بیش از ۳۵ کیلومتر فاصله داشته باشددر کلاس خاص استثنایی ضمیمه مدرسه عادی با حداقل ۳ نفر و رعایت تراکم استانی است.

- **سازماندهی کلاس‌های درس استثنایی**

تشکیل کلاس‌های درس با حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش‌آموز در دوره‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های استثنایی، بر اساس تبصرهٔ ذیل مادهٔ ۴ از فصل دوم آیین‌نامهٔ اجرایی آموزش‌وپرورش استثنایی و مطابق جدول شماره (۲-۵) می‌باشد.

جدول (۲-۵). حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش‌آموز در دوره‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های استثنایی

دورهٔ تحصیلی / گروه استثنایی	پیش از دبستان: زیر ۶ سال	پیش از دبستان: آمادگی	ابتدایی	متوسطهٔ اول و متوسطهٔ اولِ پیش‌حرفه‌ای	متوسطهٔ دوم و دوم متوسطه کاردانش خاص
آسیب شنوایی	۷ ـ ۴	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶	۱۱ـ ۶
آسیب بینایی	۷ ـ ۴	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ۶	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶
کم توان ذهنی	۷ ـ ۴	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶	۱۱ ـ ۶
معلول جسمی– حرکتی	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳
چند معلولیتی	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳
اختلال‌های رفتاری ـ هیجانی شدید	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳
اختلال طیف اُتیسم	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳	۵ ـ ۳

الف) کلاس‌های چند پایه برای گروه‌های آسیب دیده شنوایی،آسیب دیده بینایی و کم توان ذهنی در تمامی دوره‌های تحصیلی با حداقل ۴ و حداکثر ۷ دانش‌آموز تشکیل می‌شود.

ب) کلاس‌های چند پایه، برای گروه‌های چند معلولیتی، جسمی-حرکتی، اختلال های رفتاری– هیجانی و اختلال (طیف اتیسم) در تمامی دوه های تحصیلی، با حداقل ۳ و حداکثر ۵ دانش‌آموز تشکیل می گردد.

ج) تشکیل کلاس چند پایه، با بیش از سه پایهٔ تحصیلی، ممنوع است.

تبصره: مدارس محروم از جمله مدارس روستایی از این مقوله مستثنی گردند.

د) درصورتی که تعداد دانش‌آموزان هر گروه به حدنصاب برسد، تشکیل کلاس‌های مستقل، برای هر یک از گروه‌ها، الزامی است.

هـ) درصورت تشکیل بیش از یک کلاس مستقل، علاوه بر پست مدیرآموزگار، به ازای هر کلاس اضافه، یک پست آموزگار در نظر گرفته خواهد شد.

و) در صورتی که دانش‌آموز چند معلولیتی، اختلال رفتاری – هیجانی، اختلال طیف اتیسم و جسمی حرکتی در کلاس تک معلولیتی جایدهی شود، کلاس با حداقل تعداد گروه مربوط (تک معلولیتی) قابل تشکیل است.

ز) تشکیل کلاس با تعداد کمتر از حد نصاب مندرج در جدول فوق، مشروط بر حفظ میانگین تراکم دانش‌آموز در سطح استان، پس از موافقت ادارهٔ آموزش‌وپرورش استثنایی و تأیید کارگروه استان مجاز است.

ح) تشکیل کلاس چند پایه در دوره اول متوسطه پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، با مجوز کارگروه استان بلامانع است.

تبصره: تشکیل کلاس چندپایه در دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه مشروط به یکسان بودن رشته‌های مهارتی، پس از موافقت اداره آموزش‌وپرورش استثنایی مجاز می‌باشد.

ط) تشکیل کلاس‌های استثنایی، بر اساس تعداد گروه و پایه، مطابق جدول شماره (۲-۶) خواهد بود.

جدول (۲-۶). تعداد گروه و پایه

ردیف	تعداد گروه	پایه	وضعیت
۱	یک گروه	چندپایه	صحیح
۲	چند گروه	در یک پایه	بلامانع
۳	دوگروه	چند پایه	با مجوز اداره آموزش و پرورش استثنایی استان بلامانع است
٤	چند گروه	چند پایه	مجاز نیست

بخش سوم

ضوابط و مقررات به‌کارگیری نیرو

مقررات عام

۱. بر اساس قوانین و مقررات جاری حاکم (از جمله؛ بند ب و ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ و ماده ۶ ضوابط اجرائی آن) هر نوع به‌کارگیری نیروی جدید که ایجاد تعهد استخدامی بر آن مترتب باشد، تحت هر عنوان، ممنوع بوده و پرداخت هرگونه وجه، به هر میزان، به این‌گونه نیروها مجاز نیست و مدیران کل و رؤسای آموزش‌وپرورش مناطق و شهرستان‌ها در قبال آن مسئولیت دارند.

۲. برقراری هر نوع رابطه شغلی مستقیم و هرگونه پرداخت از محل اعتبارات دولتی در واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی یا بکارگیری نیرو تحت عناوین انجمن، فوق برنامه (خارج از ضوابط قانونی) روزمزدی و ... در واحدهای آموزشی‌وپرورشی ممنوع است و مسئولیت بکارگیری و پرداخت هزینه‌های احتمالی و پاسخگویی به نهادهای نظارتی به عهده متخلفین خواهد بود. لذا صدور هر نوع ابلاغ و گواهی انجام کار برای افرادی که رأساً از طریق مدارس و مراکز غیردولتی تحت نظارت مرتبط با آموزش‌وپرورش، نظیر مهدهای کودک و پیش‌دبستانی‌های غیردولتی، درمانگاه‌ها و کلینیک‌های فرهنگیان، باشگاه‌ها و خانه‌های معلم، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، مدارس آموزش ازراه دور، انجمن‌های اولیاء و مربیان مدارس، مراکز آموزش بزرگسالان و نظایر آن‌ها، به‌کار گرفته می‌شوند و نیز پرداخت هرگونه وجهی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم به‌عنوان حق‌التدریس، خرید خدمات یا حق‌الزحمه، از منابع دولتی به افراد یاد شده، توسط مدارس و ادارات آموزش‌وپرورش ممنوع بوده و تخلف محسوب می‌شود.

۳. تخصیص نیرو به تمامی فعالیت‌هایی که انجام آن مستلزم به کارگیری نیرو به‌صورت موظف یا غیرموظف باشد، صرفاً در چارچوب ضوابط و مقررات این شیوه‌نامه مجاز است و تمامی ضوابط و شیوه‌نامه‌های قبلی درخصوص به‌کارگیری نیروی انسانی، لغو و بلااثر می‌گردد. در صورت هرگونه تغییر در ضوابط این شیوه‌نامه تغییرات به صورت رسمی به اطلاع استان خواهد رسید.

۴. در هنرستانهای فنی و حرفه‌ای و کاردانش، به‌کارگیری نیروهای غیرمتخصص در پست‌های مدیر (جدیدالانتصاب)، معاون فنی- مهارتی، استادکار و سرپرست بخش ممنوع بوده و تخصیص نیرو به این فعالیت‌ها، صرفاً با رشتهٔ شغلی هنرآموز امکان‌پذیر است. در هنرستان‌های تخصصی دارای تک رشته تربیت بدنی در صورت عدم وجود هنرآموز تخصصی با اخذ مجوز موردی از معاونت آموزش متوسطه استفاده از رشته شغلی دیگر بلامانع خواهد بود. مدیر، معاون فنی- مهارتی و سرپرست بخش جدیدالانتصاب باید دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی(لیسانس) باشند.

۵. باتوجه به اینکه اولویت مطلق تأمین نیروی انسانی در گروه معلم و مدیران واحد های سازمانی دولتی(مدارس) می‌باشد، تخصیص نیرو به دیگر فعالیت‌ها صرفاً پس از اتمام سازماندهی مدارس وسپس تامین مدیران واحدهای سازمانی پژوهش‌سراها، کانونهای فرهنگی وتربیتی، مجتمع‌های ورزشی، دارالقران‌ها و مراکز جامع "سنجش، آموزش،

توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی" در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲مجاز می‌باشد.

۶. به‌کارگیری نیروی حق‌التدریس آزاد و آموزش دهنده (نهضت سوادآموزی) جدید ممنوع و تخلف محسوب می‌شود.

مقررات اختصاص نیرو به فعالیت‌های مختلف

الف- فعالیت‌های حوزهٔ معاونت‌های آموزش ابتدایی و متوسطه

۱- عنوان فعالیت: مدیر

مدیر واحدهای آموزشی برای مدارس دولتی، طبق ضوابط مربوط و از نیروهای موظف و غیر موظف در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲تأمین می‌شود.

تبصره: به عوامل اجرائی هنرستان‌ها (مدیر، معاون و ...) که دارای کلاس دارای تکمیل ظرفیت در خارج از ساعات آموزشی مصوب می‌باشند، براساس تائید معاونت آموزش متوسطه و برابر شرایط مندرج در شیوه‌نامه‌ای که با هماهنگی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و دفتر برنامه، بودجه و تامین منابع متعاقباً ارسال خواهد شد اضافه کار ساعتی تعلق خواهد گرفت.

۲- عنوان فعالیت: معاون آموزشی، فنی- مهارتی، پرورشی و تربیت بدنی، فناوری و اجرایی

معاون واحدهای آموزشی برای هر یک از مدارس دولتی، طبق ضوابط این شیوه‌نامه از نیروهای موظف رسمی و پیمانی در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ قابل تأمین است. ضمناً با عنایت به کمبود نیروی انسانی و با توجه به وظایف و مسئولیت‌های مدیر واحد آموزشی مندرج در طرح طبقه بندی مشاغل معلمان کشور ضروری است به گونه‌ای برنامه‌ریزی گردد که کلیه معاونین آموزشی، پرورشی، فنی و مهارتی، فناوری و هوشمندسازی، عمومی و معاون اجرایی (به جز دفترداران سابق که به سمت معاون اجرایی تغییر سمت یافته‌اند) میزان ۶ ساعت در هفته به تدریس در مدارس بپردازند.

تبصره ۱: صدور ابلاغ غیرموظف برای مدیران و معاونین مدارس در نوبت فعالیت موظف آنها ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲: توصیه می‌گردد ساعت تدریس معاونین در گروه‌های تدریس مرتبط با مدرک تحصیلی آن‌ها باشد.

۳- عنوان فعالیت: آموزگار ابتدایی

در مدارس ابتدایی به ازای هر کلاس، ۲۴ ساعت نیروی آموزگار اختصاص می‌یابد که ۲ ساعت از آن مربوط به درس تربیت‌بدنی می‌باشد. لازم به ذکر است برای ۲ ساعت مذکور از آموزگاران درس تربیت‌بدنی استفاده خواهد شد.

- تخصیص دو ساعت درس تربیت بدنی در دوره تحصیلی ابتدائی درصورت وجود نیروی موظف تربیت بدنی و صرفاً برای آموزگاران درس تربیت بدنی (استخدام سال ۸۹) امکان پذیر بوده و در صورت عدم وجود نیروی موظف تربیت‌بدنی تدریس این دو ساعت بر عهده آموزگار مربوط می‌باشد.
- بکارگیری سایر دبیران تربیت بدنی در دوره تحصیلی ابتدائی در صورت عدم وجود اضافه تدریس در درس تربیت‌بدنی در سایر دوره‌های تحصیلی امکان‌پذیر می‌باشد. بدیهی است این مهم نباید منجر به ایجاد ابلاغ موقت گردد.
- به منظور جلوگیری از ایجاد ابلاغ موقت (۲ ساعت) ساماندهی آموزگاران تربیت‌بدنی با اولویت در مدارس دارای تقلیل ساعت و ساعت غیرموظف انجام گردد.
- استفاده از آموزگاران درس تربیت بدنی به عنوان آموزگار پایه ممنوع می‌باشد.در صورت عدم وجود غیرموظف در سایر دوره های تحصیلی در درس تربیت بدنی و مازاد آموزگاران تربیت بدنی بکارگیری در کلاس درس بلامانع می باشد.
- در مدارسی که صرفاً دارای کلاس چندپایه می باشند؛ بکارگیری آموزگار تربیت‌بدنی برای کلاس چند پایه ممنوع است.

٤- عنوان فعالیت: دبیر و هنرآموز متوسطه

نیروی آموزشی دبیرستان‌ها و هنرستان‌ها در متوسطهٔ اول و دوم، مطابق جدول دروس هفتگی، از جمع نیروهای موظف (و عنداللزوم غیرموظف) اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: صدور ابلاغ هنرآموز برای استاندارد/ استانداردهای (دروس تخصصی) رشته‌های مهارتی شاخه کاردانش که بصورت برون‌سپاری اجرا می‌شوند ممنوع است. لازم به ذکر است به ازای ساعت استاندارد برون سپاری شده، از ساعت نیاز رشته مورد نظر در پست‌های هنرآموز، استادکار و سرپرست بخش کسر خواهد شد.

تبـصره ۲: در صـورت تامین اعتبار لازم از سـوی دفتر برنامه، بودجه و تامین منابع ،نیروی آموزشـی درس کارآموزی/ کارورزی هنرسـتانها که بصـورت تجمیعی در تابسـتان اجرا می‌گردد مطابق شـیوه‌نامه ارسـالی از سـوی معاونت آموزش متوسطه تامین می‌گردد.

٥- عنوان فعالیت: استادکار و سرپرست بخش

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، از محل نیروهای موظف رسمی و پیمانی و صرفاً دارای رشته شغلی هنرآموزی پس از تکمیل نیروی هنرآموز، برابر ضوابط و در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ قابل تخصیص است.

- **استادکار:**

به ازای هر ۳۰ نفر ساعت آموزش دروس با ماهیت کارگاهی (به جزء شایستگی‌های غیر فنی و دانش فنی) یک ساعت استادکار مطابق رشته‌های مربوط (رشته‌های زمینه صنعت،معماری داخلی، کشاورزی، رشته طراحی دوخت و خیاطی) تعلق می‌گیرد.

تبصره ۱: تأکید می‌شود صدور ابلاغ در پست استادکار صرفاً برای همکاران دارای مدرک فوق دیپلم و با استخدام استادکاری مجاز است.

تبصره ۲: با عنایت به شرح وظایف پست مذکور، از تخصیص ساعت استادکار به صورت پراکنده بین همکاران خودداری گردد.

تبصره۳: بکارگیری هنرآموزان با مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر صرفاً به شرط عدم وجود غیرموظف در رشته و جنس امکان پذیر است.

- **سرپرست بخش:**

در هنرستانها به ازای هر رشته از زمینه‌های صنعت، معماری داخلی، کشاورزی و رشته طراحی دوخت و خیاطی در زمینه هنر، مشروط به داشتن حداقل ۳۶ نفر هنرجو در هر رشته، یک سرپرست بخش تمام وقت اختصاص می‌یابد. تخصیص سرپرست بخش به سایر رشته‌های زمینه خدمات و هنر به شرط داشتن بیش از ۱۰۰ نفر هنرجو و حداقل فعالیت ۲۴ ساعت کارگاه در هفته امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۱: هر سرپرست بخش با توجه به وضعیت نیروی انسانی منطقه می بایست بین ۸ تا ۱۰ ساعت در هفته برای دروس خوشه شایستگی‌های فنی و غیرفنی مرتبط با رشته تحصیلی خود، تدریس موظف داشته باشد.

تبصره ۲: مطابق با فهرست اعلامی از سوی معاونت آموزش متوسطه و بعد از تأیید مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری یک سرپرست بخش مازاد بر سهمیه مدارس جهت نظارت بر عملکرد آموزش شهرک‌های صنعتی تخصیص داده می‌شود. (اولویت با مراکزی خواهد بود که بصورت تمام وقت هنرجو می‌پذیرند).

٦- عنوان فعالیت: انباردار هنرستان

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان‌ها، صرفاً در رشته‌هایی که نیاز به این فعالیت داشته و مشروط به تعریف و وجود فضای انبار، با توجه به موجودی منابع انسانی مناطق، به‌نحوی که کارگروه استان مقرر می‌دارد، از محل نیروهای موظف رسمی یا پیمانی و دارای رشته شغلی مسئول خدمات مالی و پس از احراز شرایط اشتغال مندرج در بخشنامه ۷۱۰/۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷ ، به ازای هر ۲ کارگاه فعال یک نفر نیرو قابل تخصیص است.

تبصره ۱: اختصاص نیرو در این پست صرفاً بر اساس مجوز تائید شده مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری برای هر سال تحصیلی امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۲: تخصیص سایر نیروها به فعالیت مذکور مجاز نمی‌باشد.

تبصره۳: بکارگیری نیرو با رسته خدمات در این فعالیت به شرط عدم نیاز به نیروی خدمتگزار در مدارس مجاز می‌باشد.

۷- عنوان فعالیت: مدارس شبانه‌روزی

نیروهای آموزشی و پرورشی

- به منظور امور مشاوره دانش آموزان/ هنرجویان در خارج از ساعات رسمی مدرسه علاوه بر شاخص‌های اعلام شده، به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «فعالیت مشاوره» از سرجمع منطقه در نظر گرفته می‌شود.

به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «مربی پرورشی و فرهنگی» علاوه بر شاخص‌های اعلام شده جهت انجام امور پرورشی دانش‌آموزان در خارج از ساعات رسمی مدرسه، تخصیص می‌یابد.

- به منظور نظارت بر امور بهداشت فردی، جمعی و تغذیه دانش‌آموزان به ازای هر ۲۰ نفر دانش‌آموز/ هنرجو خوابگاهی یک ساعت «مراقب سلامت» در خارج از ساعت رسمی مدرسه قابل تخصیص است.
- به هر یک از مدارس شبانه‌روزی با حداقل ۸۰ نفر دانش‌آموز ، یک پست معاون امور عمومی جهت انجام امور مالی، کارپردازی، جمعدار اموال و... در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی۱۴۰۳- ۱۴۰۲قابل تخصیص است.
- به مدارس شبانه‌روزی با کمتر از ۸۰ نفر دانش‌آموز صرفاً یک مدیر و دو سرپرست بعد از تائید در کارگروه استانی، معاونت آموزش متوسطه و دفتر برنامه، بودجه و تأمین منابع وزارت متبوع تعلق خواهد گرفت.

سرپرست شبانه روزی

- تا ۱۲۰ نفر دانش آموز/هنرجو خوابگاهی ۲پست سازمانی «سرپرست شبانه‌روزی» در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی۱۴۰۳-۱۴۰۲ تعلق می‌گیرد. به ازای هر ۵۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو مازاد بر ۱۲۰ نفر یک پست سازمانی سرپرست شبانه روزی در سقف تفاهم‌نامه اضافه می‌شود.

نیروهای غیر آموزشی

نیروهای غیر آموزشی این مدارس از قبیل آشپز، کمک آشپز، انباردار (مشروط به وجود فضا) و سرایدار، مطابق مفاد ذیل و به‌صورت موظف قابل تخصیص است.

- به کلیه مدارس شبانه‌روزی دخترانه که دارای دانش آموز خوابگاهی هستند یک «نگهبان» جهت شیفت شب اختصاص می‌یابد.(با رعایت شرایط احراز مندرج در بخشنامه ۷۱۰/۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷)
- در خوابگاه‌های مجهز به رستوران، تا ۲۰۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو خوابگاهی یک پست سازمانی «آشپز» و یک «کمک آشپز» منظور و به ازای هر ۸۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو مازاد بر ۲۰۰ نفر، یک «کمک آشپز» تأمین می‌شود.
- یک پست سازمانی «راننده» برای واحد آموزشی قابل تخصیص است.

تبصره: تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه‌روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارسی که از امکانات شبانه‌روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۸- عنوان فعالیت: خوابگاه مرکزی

نیروهای خوابگاه‌های مرکزی، براساس بخشنامه شماره ۷۱۰/۴۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۳ به صورت موظف تخصیص می‌یابد.

۹- عنوان فعالیت: مدارس نمونه دولتی

نیروهای آموزشی و پرورشی

نیروهای آموزشی‌وپرورشی مورد نیاز این مدارس، بر اساس جدول و برنامهٔ هفتگی مدارس عادی، تأمین می‌گردد.

نیروهای فوق برنامه

نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات فوق‌برنامه (آموزشی وپرورشی)، براساس آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۱۱) قانون تشکیل شوراهای آموزش‌وپرورش در استان‌ها، شهرستان ها و مناطق کشور، مصوب ۱۳۸۳، با مسئولیت شورای آموزش‌وپرورش، از محل درآمدهای مدرسه و منحصراً با استفاده از ساعات غیرموظف نیروهای رسمی یا پیمانی تامین می گردد؛ بدیهی است هرگونه بکارگیری نیروهای آزاد در این فعالیت ممنوع می‌باشد.

۱۰-عنوان فعالیت: گروه‌های آموزشی‌و تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز گروه‌های آموزشی‌وتربیتی در دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم پس از تامین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس مطابق تبصره ذیل جدول فصل سوم بخشنامه شماره ۱۸۹۹۸۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۷ در سقف ساعت عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ مجاز است که توزیع استانی آن، صرفاً از سوی معاونت برنامه‌ریزی وتوسعه منابع وزارت متبوع ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱: لازم به ذکر است تخصیص نیرو به صورت غیرموظف صرفاً در دوره تحصیلی ابتدایی امکان‌پذیر می باشد و نیروی مورد نیاز سایر دوره تحصیلی بصورت موظف تأمین می‌گردد؛ ضمناً به کارگیری نیروی بازنشسته در این گروه فعالیت (به استثنای دوره ابتدایی) ممنوع است.

تبصره ۲: تخصیص ساعت غیرموظف به گروه‌های آموزشی در دوره متوسطه تنها در صورت عدم وجود کلاس کمتر از حد نصاب، عدم وجود نیروی دارای کسر ساعت موظف بدون در نظر گرفتن جنسیت و عدم وجود کمبود غیرقابل جبران در کلاس‌های درس در سقف تفاهم‌نامه توسعه سنواتی استان امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: سقف ساعت اشتغال در گروه‌های آموزشی به استثنای اعضای دبیرخانه‌های راهبری به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف پرسنل می‌باشد.

تبصره ٤: صدور ابلاغ سرگروه‌های آموزشی، در دبیرخانه راهبری پس از تائید مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امورادارای تا سقف ۱۸ ساعت بلامانع می‌باشد.

تبصره٥: تدریس همزمان با فعالیت‌های گروه آموزشی الزامی و اعضا گروه‌های آموزشی و تربیتی صرفاً از افراد فعال در همان گروه تدریس انتخاب خواهند شد.

تبصره ٦: در شاخه فنی حرفه‌ای و کاردانش اولویت توزیع ابلاغ ساعت گروه‌های آموزشی بر اساس گروه رشته‌های دبیرخانه‌های راهبردی خواهد بود. در این شاخه صدور ابلاغ کمتر از ۴ ساعت امکان‌پذیر نخواهد بود.

تبصره ۷: امکان ثبت ابلاغ سرگروه‌های استانی به میزان ساعت دبیرخانه صرفاً در منطقه اداره کل امکان‌پذیر است.

تبصره ۸: تخصیص نیروی مورد نیاز "گروه‌های آموزشی، توان‌بخشی، تلفیقی فراگیر، مشاوره، تربیت بدنی، پرورشی و بهداشت" آموزش و پرورش استثنایی، پس از تامین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس استثنایی و سقف ساعت اعلام شده از طرف معاونت برنامه ریزی و توسعه منابع وزارت متبوع ابلاغ خواهد شد.

۱۱-عنوان فعالیت: آموزش بزرگسالان

با توجه به سیاست‌های جاری مبنی بر ادارهٔ مدارس بزرگسالان با مشارکت مردمی و از محل پرداخت کمک‌های داوطلبانه مردمی، تخصیص یک مدیر از محل نیروهای رسمی یا پیمانی شاغل به صورت موظف انجام پذیرد. همچنین تأمین حق‌الزحمهٔ سایر نیروها از منابع غیردولتی (مشارکت مردمی) و منحصراً از ساعات غیر موظف نیروهای رسمی و پیمانی امکان‌پذیر خواهد بود. لازم به ذکر است، در هر منطقه حداکثر یک مدرسهٔ بزرگسال دولتی (به تفکیک جنس) می‌تواند دایر باشد و سایر کدهای واحدهای آموزشی بزرگسالان دولتی در رشته‌ها و شاخه‌های مختلف و همچنین کدهای داوطلب آزاد ضمیمه واحد سازمانی اصلی گردد.

۱۲- عنوان فعالیت: راهبر آموزشی

با عنایت به دستور العمل اجرایی راهبران آموزشی و پرورشی به شماره ۲۰۰/۸۸۰۷۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰ و به استناد ماده (۳) آئین نامه کلاس‌های چندپایه (مصوبه هشتصد و نود و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹) صرفاً در مناطقی که فاقد مجتمع‌های آموزشی‌وپرورشی روستایی و عشایری می باشند، متناسب با تعداد کلاس چندپایه و شرایط جغرافیایی کلاس‌های مورد نظر **محاسبه** و بعد از تعیین برش استانی در کارگروه مشترک مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری و معاونت آموزش ابتدایی، امکان‌پذیر است.

۱۳- عنوان فعالیت: پژوهش‌سرای دانش‌آموزی

تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش‌سرای دانش‌آموزی تا سقف جدول شماره (۳-۱) پس از تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه بصورت موظف امکان‌پذیر می‌باشد. ضمناً تخصیص نیروی مورد نیاز قطب‌های کشوری پس تعیین از سوی معاونت آموزش متوسطه و مرکز برنامه‌ریزی نیروی انسانی به سرجمع نیاز پژوهش‌سراهای منتخب افزوده و از سوی مرکز به استان‌ها ابلاغ خواهد شد.

جدول (۳-۱). تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش‌سرای دانش‌آموزی

درجهٔ منطقه	درجه پژوهشسرا	مدیر(نفر)	دبیر(ساعت)	سرایدار و خدمتگزار
۱ و ۲	۱	۱	۹۶	۱
۳ و ٤	۲	۱	۷۲	۱
۵ و ٦	۳	۱	٤۸	۱

تبصره: تخصیص یک نفر معاون به پژوهشسراهای درجه ۱ و۲ صرفاً پس از دریافت مجوزهای لازم از مراجع ذیصلاح و تائید معاونت آموزش متوسطه وزارت امکان پذیر می باشد . مراتب پس از انجام اقدامات لازم اعلام می گردد.

۱٤-عنوان فعالیت: مراکز آموزش مهارتی:

با توجه به اجرای طرح هر دانش‌آموز یک مهارت، موضوع بخشنامه شماره ۱۴۰/۳۰۸مورخ۱۳۹۹/۰۷/۱۶ (حوزه متوسطه اول) که مسئولیت هماهنگی و ساماندهی آموزش مهارت‌های حرفه‌ای به دانش‌آموزان را به عهده دارد به هر مرکز آموزش مهارتی، مطابق فهرست اعلامی از سوی معاونت آموزش متوسطه و بعد از تأیید مرکز، یک معاون فناوری مازاد بر سهمیه مدارس تخصیص داده می‌شود.

ب- فعالیت‌های امور تحصیلی فرزندان شاهد

۱- عنوان فعالیت: نیروهای مورد نیاز مدارس شاهد

نیروی آموزشی و پرورشی مدارس شاهد، در هر یک از دوره‌های تحصیلی، براساس برنامهٔ هفتگی مربوط تخصیص خواهد یافت.

تبصرهٔ ۱- تعداد دانش‌آموز در کلاس‌های مدارس شاهد، حداقل ۲۰ نفر و حداکثر ۳۰ نفر خواهد بود.

تبصرهٔ ۲- نیروی مورد نیاز هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش شاهد، همانند سایر هنرستان‌های عادی قابل تخصیص است.

فوق برنامه (دروس مکمل): برای مدارس شاهد، به ازای هر کلاس در دورهٔ ابتدایی ۲ ساعت و در دورهٔ متوسطهٔ اول و متوسطهٔ دوم، ۴ ساعت نیروی فوق برنامه (دروس مکمل) بصورت موظف و غیرموظف اختصاص داده خواهد شد.

تبصره ۱: تخصیص دو ساعت فوق برنامه در دوره ابتدائی بصورت غیرموظف (در صورت عدم وجود نیروی کسر ساعت موظف) صرفاً به آموزگار پایه همان کلاس امکان‌پذیر است.

۲- عنوان فعالیت: طرح پراکنده شاهد

نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد (شهری، روستایی و عشایری) براساس مصوبات شورای برنامه‌ریزی امور تحصیلی فرزندان شاهد به ازای تحصیل هر فرزند شاهد در کلیه مدارس غیرشاهد (باستثنای غیردولتی، استثنایی، بزرگسالان) در دوره‌های تحصیلی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم مطابق جدول زیر از محل نیروهای موظف یا غیرموظف در سرجمع منطقه تخصیص می‌یابد. صدور ابلاغ طرح پراکنده شاهد با هماهنگی کارشناس شاهد و ایثارگران منطقه صادر گردد.

جدول (۳-۲). تخصیص نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد

تعداد دانش آموزان طرح پراکنده شاهد منطقه	حداکثر ساعت صدور ابلاغ در منطقه	تعداد نفراتی که باید ابلاغ صادر گردد
کمتر از ۵ نفر	۲ ساعت	فقط برای یک نفر
۵ تا ۱۰ نفر	۶ ساعت	فقط برای یک نفر
۱۱ تا ۲۰ نفر	۱۲ ساعت	فقط برای یک نفر
۲۱ تا ۴۰ نفر	۱۸ ساعت	فقط برای یک نفر
۴۱ تا ۶۰ نفر	۲۴ ساعت	فقط برای یک نفر
۶۱ تا ۸۰ نفر	۳۰ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۸۱ تا ۱۰۰ نفر	۳۶ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۰۱ تا ۱۲۰ نفر	۴۲ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۲۱ تا ۱۴۰ نفر	۴۸ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۴۱ نفر به بالا	۶۰ ساعت	حداکثر ۳ نفر

۳- عنوان فعالیت: مدارس ایثارگران

نیروی مورد نیاز مدرسه و مجتمع ایـثارگران، برابرضوابط درجه‌بندی مربوط و به میزان ساعات برنامهٔ درسی ویژهٔ این‌گونه مدارس تأمین و تخصیص می‌یابد. لازم به ذکر است در مدارس ایثارگران که تعداد دانش‌آموزان آن کمتر از حد نصاب استمرار می‌باشد صرفاً یک نفر مدیر تخصیص خواهد یافت.

ج ـ فعالیت‌های حوزهٔ استعدادهای درخشان

عنوان فعالیت: مدارس استعدادهای درخشان

نیروهای آموزشی و پرورشی : مطابق برنامه‌های درسی مدارس عادی دولتی تخصیص می‌یابد.

مأموریت به مدارس استعدادهای درخشان از نیروهای نواحی یک شهرستان بلامانع می‌باشد و درصورت مأموریت از سایر مناطق می‌بایست حداقل ۱۲ ساعت در مبدأ خدمتی خود ابلاغ موظف داشته باشند.

فوق برنامه: به شرط رعایت ضوابط خاص این مدارس تخصیص نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات، وفق ضوابط مربوط، با مسئولیت کمیته منطقه، از محل درآمدهای مدرسه و از نیروهای رسمی یا پیمانی و همچنین مطابق قسمت "ز_شرایط به کارگیری نیروی انسانی" بند (۳) دستورالعمل اجرایی "ارائه خدمات آموزشی و تربیتی فوق برنامه در مدارس دولتی" به شماره ۱۴۰/۴۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۵، تأمین می‌گردد. مجوز تشکیل کلاس‌های فوق برنامه و ابلاغ نیروهای موضوع این فعالیت با تأیید اداره استعدادهای درخشان استان صادر می‌گردد.

د ـ فعالیت‌های حوزهٔ معاونت پرورشی و فرهنگی

۱- عنوان فعالیت: مربی امور تربیتی

نیاز به مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع‌های آموزشی و پرورشی، با امعان نظر به مادهٔ ۲ آئین‌نامهٔ اجرایی قانون احیاء معاونت پرورشی و تربیت بدنی در وزارت آموزش‌وپرورش، برآورد و حسب تشخیص کمیته منطقه و تحت نظارت کارگروه استان، از محل ساعات موظف و غیرموظف نیروهای رسمی و پیمانی برای تدریس دروس مربوط و فعالیت پرورشی، قابل تخصیص است.

تبصره: بکارگیری نیروی قردادی در این پست صرفا برای مربیان قرآنی جذب شده در سال های ۱۳۹۱–۱۳۹۰ امکان پذیر می باشد.

جدول (۳-۳). تخصیص مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع‌های آموزشی و پرورشی

<table>
<tr><th rowspan="2"></th><th colspan="5">تعداد دانش‌آموز</th></tr>
<tr><th>تا ۶۰</th><th>از ۶۱ تا ۱۵۰</th><th>از ۱۵۱ تا ۲۴۰</th><th>از ۲۴۱ تا ۵۰۰</th><th>بیش از ۵۰۰ نفر</th></tr>
<tr><td>مجتمع و مدرسهٔ مستقل وضمیمه دارد شهری</td><td colspan="2">به ازای هر ۸ دانش آموز یک ساعت مربی در سرجمع منطقه</td><td rowspan="2">یک مربی یا معاون پرورشی و تربیت بدنی تمام وقت</td><td rowspan="2">هر ۲۰ دانش‌آموز مازاد بر ۲۴۱ نفر، یک ساعت مربی</td><td rowspan="2">دو معاون یا یک مربی و یک معاون</td></tr>
<tr><td>مدرسهٔ روستایی و عشایری</td><td>–</td><td></td></tr>
<tr><td>مجتمع روستایی و عشایری</td><td colspan="2">----</td><td colspan="3">یک معاون یا مربی امور تربیتی، به ازای هر مجتمع</td></tr>
</table>

تبصره ۱– اولویت تخصیص مربی پرورشی و مشاور در مدارس شبانه‌روزی است.

تبصره ۲– تخصیص مربی پرورشی در مدارس روستایی زیر ۶۰ نفر درصورت وجود نیروی مازاد پرورشی پس از اخذ مجوز از معاونت پرورشی استان و تأیید کارگروه توسعه مدیریت امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۳- **شرایط احراز؛** ورود به حوزه پرورشی جهت فعالیت درپست مربی، معاون پرورشی و مشاور براساس شیوه‌نامه ترمیم منابع انسانی حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی (۵۰۰/۱۶۷۷۷۴ مورخ ۹۷/۰۸/۲۰) مشروط به عدم ایجاد غیرموظف و بعد از تائید معاونت آموزش ابتدایی و متوسطه (در سطح منطقه و استان) و مدیر منابع انسانی استان انجام می‌شود.

تبصره ٤– با عنایت به ماده ۱۲ اساسنامه مدارس عشایری (مصوبه نهصد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱) شاخص منابع انسانی مورد نیاز فعالیت های پرورشی در مدارس عشایری کم جمعیت تا میزان $\frac{1}{2}$ شاخص‌های مصوب مدارس عادی تعیین می‌شود.

۲- عنوان فعالیت: مشاوره در دوره‌های تحصیلی

با عنایت به تصویب "سند نظام جامع راهنمایی و مشاوره در جلسه ۹۹۴ شورای عالی آموزش‌وپرورش" و ابلاغ رسمی آن با امضای وزیر محترم طی نامه ۱۴۰/۴۵۲–۱۴۰۰/۱۰/۱۵، اعلام نیاز ساعت مشاوره به ازای هر ۱۲ نفر دانش‌آموز یک ساعت در تمامی دوره‌های تحصیلی مدارس دولتی صورت می‌پذیرد. تخصیص ساعت غیرموظف به این فعالیت به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع امکان‌پذیر می‌باشد که توزیع آن با هماهنگی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع صورت خواهد پذیرفت.

۳- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی استان

تخصیص نیرو به مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی استان در محدودهٔ پست‌های سازمانی مصوب بلامانع است.

٤- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی منطقه/شهرستان/ناحیه

به هر مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی منطقه، یک نفر مدیر، یک سرایدار خدمتگزار و به ازای هر ۲۰۰ نفر دانش‌آموز مدارس دولتی یک ساعت مشاور به صورت موظف و غیرموظف تخصیص می‌یابد.

۵- عنوان فعالیت: نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان (نماد –خط ۱۵۷۰)

تخصیص نیرو برای انجام این فعالیت، در مجموع به میزان ۴۶۰۸ ساعت (۱۴۴ ساعت به ازای هر استان) موظف و غیرموظف از سرجمع نیروهای تخصیص یافته به معاونت پرورشی و فرهنگی بصورت سرجمع محاسبه می گردد که ساعت هر استان ار سوی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت تعیین و اعلام می‌شود.

عنوان فعالیت: کانون‌های فرهنگی ـ تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانون‌های فرهنگی وتربیتی، بر اساس درجه‌بندی، تا سقف جدول زیر پس از تأمین نیروی پرورشی مورد نیاز مدارس در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه امکان‌پذیر می‌باشد.

لازم به ذکر است ساعت نیاز بصورت سرجمع استانی با حداقل ۲۴ ساعت و حداکثر ۸۴ ساعت اعلام نیاز می گردد.

جدول (۳-۵). تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانون‌های فرهنگی وتربیتی

درجهٔ کانون	مجموع ساعات فعالیت (کارگاه‌ها، انجمن‌ها و سایر فعالیت‌های کانون‌های فرهنگی- تربیتی و ...)
۱ و ملی	٦٠
۲	٣٦
۳	۳۰

تبصره ۱: تخصیص نیرو به کانون‌هایی که فاقد شاخص‌های ذکر شده در جدول درجه‌بندی باشند، ممنوع است.

تبصره ۲: تخصیص نیرو به عنوان مربی پرورشی در کانونها با رشته شغلی مربی پرورشی امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۳ : تخصیص نیروی تخصصی (رشته‌های هنر، ورزش، قرآن و...) از میان دبیران و هنرآموزان با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هرکانون در سقف تفاهم‌نامه (به صورت موظف و غیرموظف) مشروط به عدم ایجاد کمبود در گروه معلم بلامانع است.

٦- عنوان فعالیت: مدرسهٔ قرآن در دوره‌های تحصیلی ابتدایی و متوسطهٔ اول

نیروهای مدارس قرآنی (برنامه‌ای) نوبت اول، همانند مدارس عادی– دولتی در دورهٔ تحصیلی مربوط، سازماندهی می‌شوند.

تبصره ۱: اختصاص نیرو به مدارس تخصصی قرآن ، طبق اساسنامه مدارس قرآنی و براساس ماده ۷ آیین نامه راه اندازی مدارس قرآنی مصوب جلسه ۸۶۱ شورای عالی آموزش و پرورش انجام پذیرد.

تبصره ۲: به کار گیری نیروی پرورشی در مدارس تخصصی قرآن با اولویت حافظان قرآن انجام شود.

۷- دارالقرآن‌ها

به هر واحد دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش و پرورش) یک مدیر قابل تخصیص است و اختصاص نیرو به سایر فعالیت دارالقرانها براساس درجه‌بندی مصوب به شماره ۷۰۰/۱۱۲۸۴۳ مورخ ۹۴/۰۶/۱۵ مطابق جدول ذیل و در سرجمع استان و با حداقل ۱۲ و حداکثر ۷۲ ساعت در هفته از سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم‌نامه امکان پذیر است.

جدول (۳-۴). تخصیص نیروی انسانی در دارالقرآن ها

درجهٔ منطقه	درجهٔ دارالقرآن	مدیر	مربی پرورشی (ساعت)
۱ و۲	۱	۱	۴۸
۳ و ۴	۲	۱	۲۴
۵ و ۶	۳	۱	۱۲

تبصره ۱: بکارگیری نیرو در پست مربی پرورشی دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش‌وپرورش) با رشته شغلی مربی پرورشی امکان‌پذیر می‌باشد. اولویت صدور ابلاغ با نیروهای استخدام مربی قرآن سال ۱۳۹۱ و مربیان حافظ قرآن می‌باشد.

تبصره ۲: بکارگیری دبیران رسمی و پیمانی دارای تخصص دریکی از رشته‌های قرائت، حفظ، تفسیر، علوم قرآنی در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هر دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش‌وپرورش) با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان به صورت موظف و غیرموظف بلامانع است.

۸- عنوان فعالیت: نیروهای سازمان دانش‌آموزی ،اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان و بسیج دانش آموزی

مأموریت به سازمان دانش آموزی، اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان و بسیج دانش آموزی صرفاً با رعایت مفاد آئین‌نامه اجرائی بند پ ماده ۶۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۸/۱۰/۰۴ به شماره ۱۲۸۴۶۵/ت/۵۵۳۱۸هـ به شرط عدم وجود نیاز غیر قابل تامین امکان‌پذیر می‌باشد.

الف) مأموریت نیروهای مورد درخواست سازمان دانش‌آموزی، با رعایت ضوابط اداری مربوط (بخشنامۀ شمارۀ ۷۱۰/۳۱ تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۲)، در حد نمودار تشکیلاتی مربوط و در سقف عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع و تأیید کارگروه استان امکان‌پذیر می‌باشد.

ب) مأموریت به اتحادیه انجمن اسلامی دانش‌آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ برای هر استان بلامانع است.

ج) مأموریت به بسیج دانش‌آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ برای هر استان بلامانع است.

۹- ضوابط مربوط به نیروهای امور تربیتی و مشاوره

الف) با عنایت به این که رشته شغلی نیروهای تخصص قرآنی که از سال ۱۳۹۰و۱۳۹۱ به صورت پیمانی و قراردادی بکارگیری شدند به رشته شغلی مربی امورتربیتی تغییر یافته لذا فقط این نیروها می‌بایست به عنوان مربی امور تربیتی ابلاغ دریافت نمایند. صدور ابلاغ در پست معاون پرورشی مدرسه برای آن دسته از این افراد که پیمانی هستند بلامانع است. صدور ابلاغ این نیروها اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی در پست‌های اجرایی مدارس (مدیر، معاون غیر از پرورشی، سرپرست و ...) و پست‌های اداری (به جزء پست‌های مصوب در معاونت پرورشی) ممنوع است.

ب) صدور قسمتی از ابلاغ یک نیرو در فعالیت پرورشی ، (در صورت دارا بودن شرایط بخشنامه ترمیم) صرفاً با مجوز معاونت پرورشی و فرهنگی ستاد امکان‌پذیر است.

ج) تدریس موظف هفتگی مربیان پرورشی و مشاوران به میزان ۶ ساعت و حداقل در سقف تدریس سال تحصیلی گذشته و با اولویت دروس تفکر و سبک زندگی می‌باشد.

د) استفاده از نیروهای دارای رشته شغلی امور تربیتی و مشاوره در سایر پست‌ها ممنوع می‌باشد.

هـ ـ فعالیت‌های حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت

۱-   عنوان فعالیت: مراقب سلامت

به‌استناد مصوبه‌های شمارۀ ۵۵۰۲۸/ت۲۹۲۶۴هـ مورخ ۸۴/۹/۹ و شمارۀ ۱۱۶۰۳۳/ت۳۵۳۲۹هـ مورخ ۸۵/۹/۱۸ درخصوص «آیین‌نامۀ اجرایی تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان» و «آیین‌نامۀ اجرایی تبصرۀ (۶) الحاقی به مادۀ واحدۀ قانون «انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش‌وپرورش» واصلاحیه آن موضوع نامه شماره۵۸۸۱۳/۷۲۶۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۱ دفتر هیئت دولت، به ازای هر ۴۸۰ نفر دانش‌آموز مدارس دولتی شهری در سطح منطقه، یک نیروی موظف مرتبط (از بین پزشکان، مربیان بهداشت و سایر شاغلین گروه پزشکی و پیراپزشکی) به این فعالیت قابل تخصیص است. این نیروها، بر اساس شاخص فوق، در سرجمع منطقه، در اختیار حوزۀ تربیت بدنی و سلامت قرار می‌گیرند؛ تا برابر دستورالعمل ابلاغی از سوی معاونت تربیت بدنی و سلامت، **در مدارس دولتی شهری** (با اولویت دورۀ ابتدایی و مدارس پرجمعیت و استثنایی)، سازماندهی شوند. صدور ابلاغ در این پست پس از تایید اداره سلامت و تندرستی استان امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: درمناطقی که کمبود نیروی مراقب سلامت موضوعیت دارد افزایش شاخص تا سقف ۷۵۰ نفر با اختیار مدیرکل استان و با تائید معاونت تربیت بدنی و سلامت ستاد امکان پذیر می باشد.

تبصره ۲: برای آموزش و مراقبت‌های سلامتی دانش‌آموزان در روستاها، کمافی‌السابق از بهورزان خانه‌های بهداشت، طبق مقررات آموزشی‌وپرورشی مدرسه و شرح وظایف بهورزان در چارچوب مقررات وزارت بهداشت، استفاده شود.

تبصره ۳: بهره‌گیری از ساعات کارورزی دانشجویان گروه پزشکی و پیراپزشکی بدون پرداخت حق‌الزحمه و زیر نظر مربی کارورزی دانشگاه علوم پزشکی بدون تعهد استخدام و با رعایت سایر مقررات بلامانع است.

تبصره ٤ : درصورت کمبود مراقب سلامت، صدور ابلاغ برای نیروهای دارای کسر ساعت موظف در رشته‌های تحصیلی زیست شناسی، علوم تجربی، تربیت بدنی و روانشناسی (با حداقل ۶ ساعت در هفته) مقدور می‌باشد.

تبصره ۵: بکارگیری مراقبین سلامت در سایر پست ها از قبیل پست های اجرایی مدارس(مدیر،معاون)،پست های اداری،آموزگاری و ...ممنوع است و صرفاً در دوسال پایانی خدمت با هماهنگی و موافقت معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان پذیرخواهد بود.

تبصره ٦: تغییر سمت به پست مراقب سلامت پس از درخواست مستخدم و در صورت عدم نیاز در رشته، جنس مورد نظر، براساس شیوه نامه ترمیم منابع انسانی با تأیید معاونت تربیت بدنی و سلامت منطقه و مدیرمنابع انسانی و امور اداری استان امکان پذیر می باشد.

۲- عنوان فعالیت : معلم تربیت بدنی

بکارگیری معلم تربیت بدنی در سایر پست‌ها از قبیل پست های اجرایی مدارس(مدیر،معاون)،پست‌های اداری و ... صرفاً با مجوز معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان‌پذیر خواهد بود.

۳- عنوان فعالیت: مجتمع‌های آموزشی ورزشی

نیروی مدیر مورد نیاز این مجتمع ها، برابر دستورالعمل مدیریت، حفظ و نگهداری مجتمع های آموزشی ورزشی (۱۶۲۷۷۵- ۹۸/۹/۵) از بین نیروهای موظف در سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم‌نامه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: مدیریت فضا های ورزشی درون مدارس با هر درجه و جوار (صرفا درجه ۱) به عهده مدیر آموزشگاه می‌باشد.

تبصره ۲: تخصیص نیروی مدیر به مجتمع‌های ورزشی با درجه ۱ صرفاً در مناطقی که دارای یک سالن ورزشی باشد امکان‌پذیر می‌باشد. مجتمع‌های آموزشی ورزشی با درجه واحد سازمانی ۲ تا ۷ برابر دستورالعمل تخصیص نیرو خواهد یافت.

تبصره ۳: شرایط احراز؛ انتصاب مدیر و معاون مجتمع‌های آموزشی – ورزشی مطابق بخشنامه شرایط صلاحیت و احراز انتصاب مدیر و معاون مجتمع‌های آموزشی –ورزشی(شماره ۷۰۰/۵۹۸۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۲) انجام گردد.

٤- عنوان فعالیت: فدراسیون ورزش دانش‌آموزی

تخصیص نیرو به فدراسیون ورزشی دانش‌آموزی و هیأت‌های استانی، بر اساس ساختار مصوب آنها و از طریق آیین‌نامهٔ ماموریت‌ها در حد امکان و در سقف تفاهم‌نامه استانها به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع و تأیید کارگروه استان امکان‌پذیر می‌باشد.

۵- عنوان فعالیت: مدارس ورزش

با عنایت به مصوبه شماره ۷۲۴ و ماده واحده ۷۹۳ مورخ ۸۸/۵/۲۰ و۸۷۳ مورخ۹۱/۷/۱۱ شورای عالی آموزش‌و پرورش مبنی بر اجرای اساسنامه مدارس تخصصی ورزش، تخصیص نیروهای مورد نیاز دروس تخصصی تربیت‌بدنی این گونه مدارس به میزان ۴ ساعت در هفته (علاوه بر ۲ساعت برنامه درسی) به ازای هر کلاس قابل تخصیص است.

و- فعالیت‌های حوزۀ سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی

۱ـ عنوان فعالیت: مدارس غیردولتی و آموزش از راه دور

الف ـ مدیر

به مدارس غیردولتی در تمام دوره‌های تحصیلی (به‌جز پیش‌دبستانی و بزرگسال) یک نفر مدیر یا معاون از بین نیروهای واجد شرایط، با رعایت مواد ۲۱، ۲۲ و ۲۴ قانون تأسیس و ادارهٔ مدارس غیردولتی تخصیص داده خواهد شد. حدنصاب دانش‌آموز جهت تخصیص نیرو(صرفاً مدیر یا معاون واحد آموزشی) در مدارس غیر دولتی عادی ۴۰ نفر و در مدارس آموزش از راه دور ۱۰۰ نفر دانش‌آموز (صرفاً با رعایت شاخص مصوب تفاهم‌نامه توسعه سنواتی) می‌باشد که صرفاً با رعایت شاخص مصوب تفاهم‌نامه توسعه سنواتی و عدم ایجاد کمبود غیرقابل جبران نیروی انسانی امکان‌پذیر است.

تبصره : با توجه به کمبود نیروی انسانی، تخصیص نیرو به این گروه فعالیت در مدارس غیر دولتی استثنایی، صرفاً با مجوز سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور امکانپذیر می باشد.

ب ـ مدارس غیردولتی خیریه

اختصاص نیروی آموزشی و اجرائی به مدارس غیردولتی که توسط مؤسسات خیریه تأسیس و راه‌اندازی شده و هیچ شهریه‌ای از دانش‌آموزان دریافت نمی‌کنند، درصورت رعایت تراکم کلاسی منطقهٔ محل استقرار، در تمام دوره‌های تحصیلی، پس از تأیید کارگروه استان مانند مدارس عادی دولتی بلامانع است.

تبصره-رعایت ظرفیت کلاس‌بندی دانش‌آموزان در سامانه‌های مربوط برای این مدارس (در صورت تخصیص نیروی انسانی) الزامی است.

۲ـ مدارس وابسته به سایر نهادها و دستگاه‌ها

با توجه به اساسنامهٔ مدارس وابسته به سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مراکز غیر وابسته به آموزش‌وپرورش و مصوبهٔ شورای‌عالی آموزش‌وپرورش، موضوع نامهٔ شمارهٔ ۱۲۰/۱۹۵۹۱/۸ مورخ ۸۹/۹/۱۰، اعزام نیرو به استناد آیین‌نامهٔ مأموریت‌ها و به شرط پرداخت حقوق و مزایا از مقصد، بلامانع است.

تبصره ۱: نیروی موظف به دبیرستان‌های علوم و معارف اسلامی، مدارس وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی (صدرا)، مدرسه عالی شهید مطهری، مدارس دولتی وابسته به حوزه‌های علمیه خواهران و برادران و مدارس وابسته به آستان قدس رضوی مطابق تبصره ماده ۳ اساسنامه مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی وابسته به دستگاه های دولتی و و سایر نهاد های عمومی (جلسه ۷۹۴ تاریخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۳ شماره ابلاغ ۱۲۰/۱۹۲۵۷/۸ تاریخ ۱۳۸۸/۰۸/۲۳) درصورتی که با تأیید اداره مشارکتهای مردمی و مدارس غیردولتی هیچ شهریه‌ای دریافت نکنند، با تأیید کارگروه استان و صرفاً در حدود مقرر اساسنامه مصوب قابل تخصیص است. (شرط حد نصاب استمرار و تشکیل برابر مدارس دولتی در این مدارس نیز لازم الاجرا می‌باشد)

تبصره۲: اختصاص نیروی آموزشی به مدارس وابسته به سازمان زندان‌های کشور و دروس عمومی هنرستانهای وابسته متناسب با تعداد دانش‌آموزان و کلاس‌های این مدارس با نظر کارگروه استان امکان‌پذیر است.

ز ـ عنوان فعالیت: مدارس جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

۱-مدارس دولتی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

ضوابط کمی تخصیص نیرو به این مدارس، توسط کارگروهی متشکل از مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری، دفتر وزارتی، دفتر برنامه، بودجه و مدیریت منابع،اداره کل امور مالی و ذیحسابی ، دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضائی و مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور تعیین و در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ خواهد شد.

تبصره: اعزام نیروی آموزشی به مدارس دولتی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در چارچوب تصویب نامه شماره ۷۴۳۶ت۱۶۷۴هـ مورخ ۱۳۷۵/۰۷/۱۰ هیئت وزیران با احراز شرایط لازم از بین پذیرفته شدگان در آزمون‌های مربوط صورت خواهد پذیرفت.

۲-مدارس غیردولتی خارج از کشور

مدیر مورد نیاز اینگونه مدارس از بین نیروهای رسمی شاغل در وزارت آموزش و پرورش بر اساس پیشنهاد مؤسس مدرسه غیردولتی و تأیید مرکز امور بین الملل با حقوق ریالی مشروط بر این‌که مؤسس متعهد گردد کلیه حقوق و فوق العاده اشتغال خارج از کشور (ارزی) وی را پرداخت نماید قابل تخصیص است.

۳-مدارس غیر دولتی اتباع بیگانه در داخل کشور

این نوع مدارس مشروط بر آنکه توسط مؤسس ایرانی و منطبق بر نظام آموزشی جمهوری اسلامی ایران دایر و فعالیت نمایند همانند مدارس غیردولتی داخل کشور می‌توانند از تخصیص یک نیرو به عنوان مدیر یا معاون(با رعایت ماده ۲۴ قانون تاسیس و اداره مدارس و مراکز آموزش و پرورش غیردولتی) بهره‌مند شوند.

٤-مدارس غیردولتی بین المللی داخل و خارج از کشور

به این نوع از مدارس با تأیید کارگروه موضوع بند ۱، فقط یک مدیر با حقوق ریالی قابل تخصیص است. فوق العاده اشتغال خارج از کشور (ارزی) این افراد برابر توافق توسط مؤسس تأمین و پرداخت می‌شود.

٥-مدارس تطبیقی

ضوابط تخصیص نیرو به این مدارس توسط کارگروهی متشکل از مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری، دفتر وزارتی و دفتر حقوقی املاک و حمایت قضائی و مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور (برابر میزان نیروی مصوب در کارگروه) تعیین و در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ خواهد شد.

ح ـ فعالیت‌های حوزهٔ آموزش و پرورش استثنایی

۱ ـ عنوان فعالیت: مدیر و معاون

مدیر و معاون (واحدهای آموزشی) برای هر یک از مدارس دولتی روزانه، از نیروهای موجود موظف تأمین می‌شود. در مناطقی که نیروها دارای کسری ساعات موظف می‌باشند، از صدور ابلاغ نوبت دوم برای معاونان نوبت اول خودداری شود.

۲ ـ عنوان فعالیت: معلم رابط دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

الف ـ به ازای هر دانش‌آموز تلفیقی و فراگیر (فقط دانش‌آموزان با آسیب بینائی شدید و با آسیب شنوائی شدید) مشغول به تحصیل در واحدهای آموزش پذیرا (عادی) در تمامی دوره‌های تحصیلی، به طور میانگین ۲ ساعت در هفته، معلم رابط اختصاص خواهد یافت.

ابلاغ این نیروها در یک مدرسهٔ پشتیبان صادر می‌شود تا این مدرسه مطابق دستورالعملی که از سوی سازمان استثنایی ارسال می‌شود، بر فعالیت آنان نظارت کند.

ب ـ درصورتی که ساعات موظف معلم رابط در یک یا چند ناحیه/منطقه (درون استان) تکمیل نشود، میزان ساعات موظف باقی‌مانده با هماهنگی اداره آموزش‌وپرورش استثنایی استان، در امور آموزشی‌وپرورشی مدارس استثنایی سازماندهی خواهد شد.

ج- تعداد دانش‌آموزان تلفیقی و فراگیرثبت نام شده در هر مدرسه پذیرا، حداقل ۶ نفر و حداکثر معادل ۱۵٪ از کل دانش‌آموزان آن مدرسه می‌باشد.

د- در یک کلاس پذیرا حداکثر ۳ نفر دانش‌آموز تلفیقی با دو نوع معلولیت می‌تواند به تحصیل اشتغال داشته باشد.

۳ - عنوان فعالیت: آموزش پیش از دبستان

واحد آموزشی دورهٔ پیش از دبستان کودکان استثنایی، به صورت ضمیمه یا مستقل قابل تشکیل است. چنانچه این واحدها ضمیمهٔ مدارس ابتدائی استثنایی باشند، به ازای تشکیل هر کلاس در دورهٔ پیش از دبستان، یک آموزگار اختصاص می‌یابد و درصورتی که واحد آموزش پیش از دبستان مستقل باشد، نیروی مورد نیاز آن، مطابق درجه‌بندی مدارس ابتدایی قابل تخصیص است.

٤ ـ عنوان فعالیت: امور توانبخشی

نیروی متخصص (کاردرمانگر، گفتاردرمانگر، شنوایی‌شناس، بینایی‌سنج، فیزیوتراپیست و ارتوپد فنی) در دورهٔ تحصیلی ابتدایی با احتساب تعداد دانش‌آموزان سایر دوره‌های ضمیمه تخصیص می‌یابد.

۵ ـ عنوان فعالیت: نیروهای طرحی

به‌کارگیری افراد متخصص و فارغ‌التحصیلان نیروهای طرحی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای رشته‌های تحصیلی توان‌بخشی (کاردرمانی، گفتاردرمانی، شنوایی‌شناسی، روان‌شناسی بالینی مددکاری اجتماعی و فیزیوتراپی) و مراقب سلامت باشند، طبق مفاد مادهٔ ۱۱ قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان، مصوب۷۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی، می‌توانند دوران خدمت موضوع این قانون را پس از تأمین اعتبار و اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط، در آموزشگاه‌های استثنایی سپری نمایند. به‌کارگیری این افراد پس از اتمام دورهٔ طرح ممنوع است (به کارگیری نیروی طرحی در صورت عدم وجود نیروی مازاد امکان پذیر می‌باشد) .

٦ ـ عنوان فعالیت: دبیر (راهنمای آموزشی) :

در مدارس متوسطهٔ اول پیش‌حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه به ازای هر کلاس ۴ ساعت دبیر (راهنمای آموزشی) منظور خواهد شد. تأمین نیروی مورد نیاز این فعالیت، از طریق غیرموظف مجاز نیست.

۷ ـ عنوان فعالیت: معاون (سرپرست آموزشی)

به این فعالیت‌ها، به ازای هر ۱۲ کلاس (دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی استثنایی)یک نفر نیرو تخصیص می‌یابد.

۸ ـ عنوان فعالیت: مربی پرورشی و معلم تربیت بدنی

نیروی مورد نیاز این فعالیت‌ها، همانند مدارس عادی قابل تخصیص است.

- از همکاران واجد شرایط در حوزه تخصصی تربیت بدنی که دارای گواهی‌نامه مربیگری از فدراسیون‌های ورزشی هستند براساس دستورالعمل‌های آموزش‌وپرورش عادی در کلاس‌های درس تربیت بدنی استفاده نمود.
- مدارس استثنایی مستقل تا ۶۰ نفر دانش آموز ۱۲ ساعت و از ۶۱ تا ۱۵۰ نفر به میزان ۲۴ ساعت مربی پرورشی تخصیص می‌یابد.

۹ ـ عنوان فعالیت: مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی

مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی در دوره‌های پیش از دبستان، ابتدایی، اول متوسطه/اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه/دوم متوسطه کاردانش با نیازهای ویژه تخصیص می‌یابد.

ط ـ فعالیتهای حوزهٔ سوادآموزی

سازماندهی کلاس و فعالیت‌های سوادآموزی

اهداف کمی و حدنصاب تشکیل کلاس در هر دورهٔ سوادآموزی، اعم از سوادآموزی، تحکیم و انتقال و کلیه فعالیت‌های سوادآموزی در مناطق روستایی و شهری برابر ضوابط ابلاغی از سوی سازمان نهضت سوادآموزی عملیاتی می‌شود.

تذکر: با عنایت به دستورالعمل تأسیس و راه اندازی مراکز یادگیری محلی، منضم به بخشنامه ۹۶۹۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۲۷، تخصیص مدیر به مراکز یادگیری محلی سوادآموزی و راهنمایان تعلیماتی سوادآموزی در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ صرفا بعد از بررسی بخشنامه‌های مذکور و اخذ مجوز از سوی مرکز برنامه‌ریزی نیروی انسانی مجاز می‌باشد.

ی - سایرفعالیت‌ها

۱- عنوان فعالیت: نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه فرهنگیان

مأموریت به دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی پس از بررسی ، موافقت مبدا و مقصد، با رعایت ضوابط مندرج در آئین نامه اجرائی تبصره ۲ ماده ۲۱ و ۱۲۱ قانون خدمات کشوری و تأیید کارگروه استان در سقف مجوز صادر شده و ضوابط مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- عنوان فعالیت: نیروی انسانی مورد نیاز حوزه ارزیابی

با عنایت به لزوم اجرای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و با استناد به بندهای ۳،۴ و ۷ بخش اهداف کلان، راهبرد نهم و مجموعه راهکارهای موجود در متن سند که بر استقرار یک سیستم ارزیابی مناسب جهت سنجش عملکرد مدیران مدارس دلالت دارد و با توجه به اهمیت موضوع و گستردگی حوزه فعالیت مرتبط با طرح مذکور تخصیص نیرو برای انجام این فعالیت، در مجموع به میزان ۷۶۰ نفر معادل ۱۸۲۴۰ از بین نیروهای موظف در سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم‌نامه امکان‌پذیرمی باشد. لازم به ذکر است این نیروها زیر نظر کارشناسان ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات مناطق و نواحی و تحت مدیریت رئیس ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات در خصوص رصد و ارزیابی مدارس در استان و مناطق فعالیت می نمایند.

۳- عنوان فعالیت: سایر فعالیت‌های خارج از شمول این شیوه نامه

به جز فعالیت‌هایی که نحوهٔ تأمین نیروی انسانی آنها در این شیوه‌نامه مشخص شده است، چنانچه فعالیت دیگری مد نظر باشد که انجام آن با تأیید مراجع ذی‌صلاح، مجاز و مستلزم تخصیص نیروی انسانی باشد، اختصاص نیرو به این فعالیت‌ها، به شکل موظف و یا غیرموظف، مجوزی ندارد.

بخش چهارم

نحوۀ تأمین وایجاد تعادل در کمیت نیروی انسانی

راهکارهای تأمین و به‌کارگیری نیروی مورد نیاز

با توجه به سیاست راهبردی «بهبود مدیریت منابع» در اسناد فرا دستی و استمرار برنامهٔ «ساماندهی و بهسازی منابع انسانی» وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۲؛ و با عنایت به مفاد این شیوه‌نامه، نحوهٔ تأمین و به‌کارگیری منابع انسانی موردنیاز مناطق آموزشی در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به ترتیب ذیل تعیین می‌گردد:

۱. سازماندهی بهینه و استفادهٔ کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل که در آستانهٔ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، در اختیار مناطق آموزشی هستند، مورد تأکید است؛ به‌نحوی که حتی‌الامکان هیچ نیرویی از گردونهٔ سازماندهی و اشتغال کامل (بدون کسری ساعت موظف) بیرون نماند.

۲. اعلام نیاز به نیرو و سازماندهی آنان در دوره متوسطهٔ اول و دوم، به‌صورت یکپارچه انجام خواهد شد.

۳. با عنایت به مفاد بند ۶ آیین‌نامهٔ طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، مبنی بر تجویز به‌کارگیری نیروهای مازاد دورهٔ متوسطه در ابتدایی (به ویژه ابتدائی دوره دوم)، ضروری است کارگروه استان، اهتمام لازم را برای به‌کارگیری نیروهای دورهٔ متوسطهٔ دارای کسر ساعات موظف، در دورهٔ ابتدایی معمول دارد. با تخصصی (خوشه‌ای) کردن دروس در پایه‌های پنجم و ششم ابتدایی، برابر دستورالعمل مربوط که توسط معاونت آموزش ابتدایی ابلاغ خواهدشد، زمینهٔ مساعد و سهولت انجام این کار، بیش از پیش فراهم می‌گردد. ضمناً درصورت انتقال تمام وقت نیروهای دوره متوسطه (فاقد تجربه خدمت در دوره ابتدائی) به دوره ابتدائی، ترتیبی اتخاذ گردد تا با هماهنگی و موافقت معاونت آموزش ابتدائی و کارگروه توسعه مدیت استان از انتصاب آنها به عنوان مدیر و معاونت آموزشی مدارس ابتدائی انجام گردد.

۴. در مناطقی که آموزگار درس تربیت بدنی همه ساعت تربیت بدنی کلاس‌های ابتدایی را پوشش نمی‌دهد، تدریس ۲ ساعت درس تربیت بدنی کلاس‌های باقی‌مانده، به‌عهدهٔ آموزگار همان کلاس‌ها است.

۵. به منظور جلوگیری از ایجاد ابلاغ موقت (۲ساعت) سازماندهی آموزگاران تربیت بدنی در منطقه/ناحیه با اولویت در مدارس دارای تقلیل ساعت و غیرموظف انجام گردد.

۶. راهبری برنامهٔ نقل و انتقال جغرافیایی نیروها در قلمرو ماموریت آموزش‌وپرورش هر استان، برعهدهٔ کارگروه استان خواهد بود. بر این اساس، تعیین و احراز نیاز و عدم نیاز نیرو در سامانهٔ نقل و انتقال پس از تصویب در کارگروه استان، برعهدهٔ معاون پژوهش، برنامه‌ریزی و توسعه منابع استان است.

۷. تمام نیروهایی آموزشی که بعد از شروع سال تحصیلی(۱۴۰۲/۰۷/۰۱) واجد شرایط بازنشستگی می‌شوند، در صورت نیاز منطقه و با درخواست خودشان و تأیید کمیته راهبری توسعه مدیریت منطقه/ ناحیه و تایید استان، زمان بازنشستگی آن‌ها به پایان سال تحصیلی موکول شود.

۸. انتصاب دانشجویان فارغ‌التحصیل از دانشگاه فرهنگیان و نیروهای آزمون استخدامی (ماده ۲۸) با کمتر از ۵ سال سابقه تجربی در پست‌های مصوب اداری ممنوع است.

۹. اولویت تخصیص نیرو در پست مدیر مدارس و گروه معلم است و مادامی که معلمان کلاس‌ها تأمین نشده‌اند، اختصاص نیرو به سایر فعالیت‌ها موضوعیت ندارد.

۱۰. در هنرستان های کاردانش، صدور ابلاغ سرپرست‌بخش، هنرآموز و استادکار برای دروس مهارتی کلاس‌هایی که برون سپاری می‌شوند، امکان‌پذیر نیست.

۱۱. خاطر نشان می‌شود، پرداخت هرگونه حق‌التدریس، از جمله صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دورهٔ ابتدایی که از تقلیل ساعت استفاده می‌کنند، فقط درصورتی امکان‌پذیر است که نیروی دارای کسری ساعت موظف در گروه/ جنس مربوط (در دورهٔ ابتدایی، جنسیت موضوعیت ندارد)، در سطح منطقه وجود نداشته باشد. به بیان دیگر، تا زمانی که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه وجود داشته باشد و از ظرفیت تدریس موظف معاونان، مربیان پرورشی و مشاوران استفادهٔ کافی نشده باشد، امکان تخصیص ساعت غیرموظف وجود ندارد.

تبصره- آموزگاران کلاس‌های چند پایهٔ روستایی، چنانچه از بابت بیست سال خدمت آموزشی، مشمول تقلیل شوند، اختصاص ساعت غیرموظف ناشی از تقلیل ساعت آموزشی، به خود این معلمان بلامانع است.

۱۲. صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دورهٔ ابتدایی (به‌جز آموزگاران کلاس‌های چند پایه) که از تقلیل ساعت از بابت بیست سال خدمت آموزشی استفاده می‌کنند، در یک منطقه، زمانی مقدور خواهد بود که از ساعات تدریس موظف معاونان مدارس، معلمین تربیت بدنی و نیروهای دارای کسر ساعت موظف منطقه استفاده شده باشد.

۱۳. بهره‌گیری از نیروهای بازنشسته دارای مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر به صورت غیرموظف در سقف مجاز و براساس مصوبه ۹۵/۰۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی (قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان)، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.

۱۴. ساعت غیرموظف هفتگی شاغلین به میزان ساعت اشتغال هفتگی آنها بصورت موظف و تا سقف ۲۴ ساعت بلامانع است. ضمناً ساعت مجاز غیرموظف برای بازنشستگان متعاقباً ابلاغ خواهد گردید.

۱۵. بکارگیری ساعت موظف نیروهای آموزشی در شهرستان‌ها و مناطق همجوار درصورتی امکان‌پذیر خواهد بود که در همان گروه/جنس، منطقه مبدا مازاد و منطقه مقصد با کمبود نیرو مواجه باشد.

۱۶. تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه‌روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارسی که از امکانات شبانه‌روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۱۷. استمرار مدارس متوسطه با دانش‌آموزان کمتر از حدنصاب دارای فضای فیزیکی مجزا از سایر واحدهای سازمانی، بصورت مستقل و با تخصیص یک نفر معاون دبیر امکان‌پذیر می‌باشد.

تذکر: به کلیه مدارس با وضعیت ضمیمه عوامل اجرایی تعلق نخواهد گرفت.

۱۸. تخصیص درس تربیت بدنی به معاونین مدارس که فاقد رشته تحصیلی مرتبط می‌باشند، ممنوع است (موضوع تدریس موظف ۶ ساعت در هفته معاونین مدارس).

۱۹. بکارگیری نیروی بازنشسته بشرط عدم وجود نیروی مازاد یا دارای کسر ساعت موظف و صرفاً مطابق با رشته تحصیلی مرتبط با درس مورد نظر صورت پذیرد.

۲۰. به کارگیری دانشجو معلمان سال سوم و چهارم دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیری شهید رجائی به صورت غیرموظف در شهر محل تحصیل خود با تائید دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در تحصیل آنان و با رعایت سایر ضوابط و مقررات بلامانع است.

پس از اعمال تمامی سیاست‌ها و راهکارهای مدیریت بهینه نیروی انسانی ، اولویت بکارگیری و ساماندهی نیروی انسانی به شرح ذیل می‌باشد:

۱. ساماندهی همکاران شاغل رسمی، پیمانی، قراردادی، طرحی و پرسنل وظیفه
۲. اولویت بکارگیری و تخصیص سهمیه به واحدهای سازمانی (مدرسه) در قالب مدیر و معلم (تخصیص معاونین آموزشی و پرورشی، مشاور و مراقب سلامت درصورت وجود کلاس بدون معلم، جایز نیست).
۳. بکارگیری دانشجومعلمان ورودی سال ۱۳۹۹ به صورت غیرموظف برابر ضوابط اعلامی
۴. تخصیص ساعت غیرموظف شاغلین
۵. تخصیص ساعت غیرموظف بازنشستگان

بخش پنجم

نحوهٔ نظارت بر اجرای دستورالعمل توسعه سنواتی

با عنایت به اهمیت بکارگیری دقیق و بهینه نیروی انسانی به منظور جلوگیری از هدر رفت منابع انسانی، رعایت دقیق مفاد این شیوه‌نامه؛ پیش شرط صدور مجوزهای لازم برای به‌کارگیری نیروی غیرموظف به‌منظور رفع کمبودهای نیروی انسانی مورد نیاز مناطق خواهد بود و بالطبع برای کمبودهای ناشی از عدم رعایت ضوابط گفته شده، صدور مجوز نیز موضوعیت نخواهد داشت.

الف)نحوه نظارت بر اجرای برنامه ها در استان

تحقق اهداف این شیوه‌نامه از طریق اعمال ضوابط در سامانه‌های مرتبط، گزارشات سیستمی و نظارت‌های میدانی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و اطمینان دارد کلیه مسئولین محترم و دست اندرکاران ذی ربط در آموزش و پرورش استان و مناطق آموزشی، عنایت خاص و اهتمام لازم را برای اجرای کامل برنامه و تحقق اهداف آن معطوف ومی دارد.

نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد اداره کل آموزش‌وپرورش استان‌ها و مناطق، توسط "کمیته سرمایه انسانی" و به صورت متمرکز از طریق ذکر شده انجام می‌شود و بازتاب آن به صورت رتبه عملکرد ادارات کل و مناطق آموزش-وپرورش در شاخص‌ها و ملاکهای ارزیابی ذیل و ارائه گزارش خواهد بود، که نتایج آن به صورت تشویق و یا برخورد مقتضی اعمال خواهد شد.

ب) نظارت بر اجرای برنامه در مناطق

مسئولیت نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد ادارات آموزش‌وپرورش مناطق، بر عهده مدیرکل استان می باشد که توسط کارگروه توسعه مدیریت آموزش‌وپرورش استان اعمال می‌شود. این کارگروه موظف است بر مبنای شاخص‌ها و ملاک‌های ارزیابی ذیل، نحوه اجرای شیوه‌نامه در مناطق تابعه را نظارت وکنترل نماید و نتایج حاصل را در ارزیابی عملکرد مسئولان ذی‌ربط اداره کل و مناطق تابعه دخالت دهد.

شاخص و ملاک‌های نظارت و ارزیابی

ردیف	شاخص و ملاک ارزیابی
۱	میزان طرح موضوعات ساماندهی در کمیته برنامه‌ریزی و محوریت آن در اتخاذ تصمیمات مرتبط
۲	رعایت ضوابط تخصیص کد واحد سازمانی(تعیین ظرفیت فضای آموزشی، بعد مسافت، نسبت دانش‌آموز به کارکنان و ...)
۳	رعایت زمان‌بندی درخواست کد واحد سازمانی
۴	رعایت وضعیت واحد سازمانی
۵	مدیریت کلاس‌های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام در یک مدرسه
۶	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس شهری
۷	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس روستائی
۸	توسعه طرح روستا مرکزی تا حد امکان و بصورت مناسب

۹	سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعت موظف تمامی نیروهای شاغل
۱۰	رعایت حدنصاب تشکیل و استمرار مدرسه
۱۱	استفاده از ساز و کار نقل و انتقال جهت تامین و تعدیل نیروی انسانی
۱۲	سازماندهی نیروی انسانی در دوره‌های تحصیلی متوسطه اول و متوسطه دوم(کلیه شاخه‌ها) بصورت واحد و یکپارچه
۱۳	رعایت اولویت بکارگیری نیروی انسانی در گروه معلم (کلاس درس)
۱۴	رعایت ضوابط کلاس‌بندی و تخصیص نیرو در آموزش استثنائی
۱۵	تجمیع دروس عمومی در کلاس‌های زیر حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم
۱۶	رعایت سرجمع سهمیه کارکنان تخصصی برابر تفاهم نامه توسعه سنواتی
۱۷	رعایت بکارگیری دقیق آموزگاران تربیت بدنی و عدم ایجاد ابلاغ موقت برابر مفاد شیوه نامه
۱۸	رعایت رشته شغلی برای استادکار و سرپرست بخش
۱۹	رعایت مدرک تحصیلی برای استادکار و سرپرست بخش
۲۰	رعایت مدرک تحصیلی و رشته شغلی برای پست انباردار
۲۱	رعایت مفاد صدور ابلاغ در گروه‌های آموزشی
۲۲	عدم بکارگیری نیروی مورد نیاز کلاس درس در سایر پست‌های اداری، گروه مدیریت (معاونین) و کیفیت بخشی
۲۳	رعایت مفاد تخصیص نیرو به مدارس غیردولتی خیریه و وابسته(عدم دریافت شهریه، رعایت حد نصاب و ...)
۲۴	رعایت مفاد مربوط به محدودیت ماموریت نیروهای مورد نیاز به سایر دستگاه‌ها
۲۵	مدیریت بهینه روند بازنشستگی نیروهای واجد شرایط بازنشستگی
۲۶	بهره‌مندی از ظرفیت تدریس عوامل اجرائی
۲۷	بهره‌وری نیروی انسانی و کاهش ساعت حق التدریس تاحد ممکن و مناسب
۲۸	رعایت صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دارای تقلیل ساعت
۲۹	نظارت بر عملکرد کلاس‌های غیرموظف چندپایه
۳۰	نظارت بر عملکرد کلاس‌های دارای هنرآموز دوم
۳۱	استفاده حداکثر از ظرفیت غیرموظف شاغلین و بازنشستگان جهت تامین نیروی انسانی مورد نیاز کلاس درس
۳۲	استفاده حداکثری از ظرفیت دانشجویان سال آخر جهت تامین نیروی انسانی مورد نیاز کلاس درس
۳۳	بکارگیری دانشجویان فارغ تحصیل بهمن ماه بصورت غیرموظف جهت عدم ایجاد ساعت مازاد در نیمه سال تحصیلی